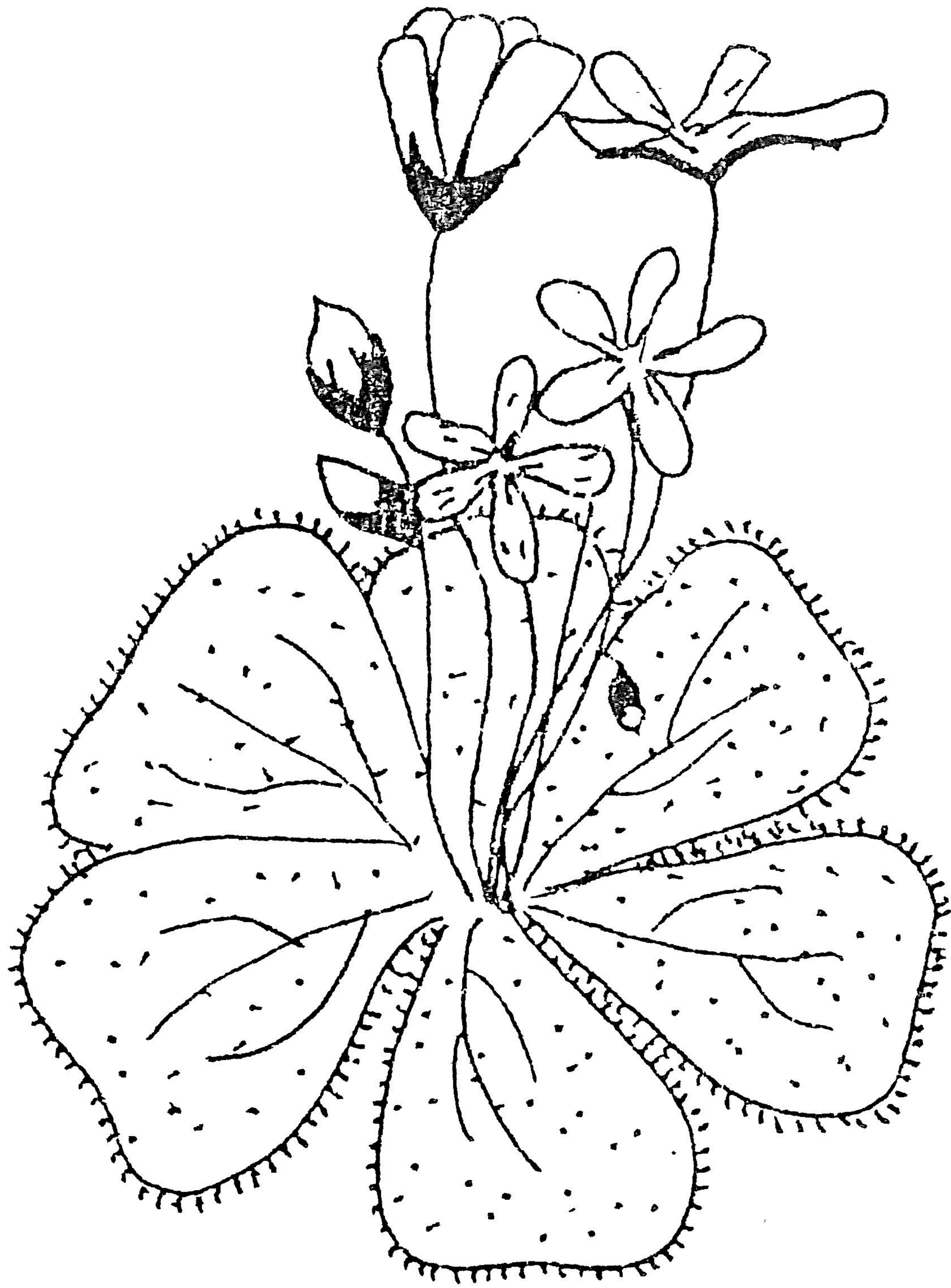

AMATÉRSKÉ PĚSTOVÁNÍ
MASOŽRAVÝCH ROSTLIN

1 / 1990

O B S A H

	strana
Úvod	1
Všeobecné pokyny pro pěstování masožravých rostlin	1
Rod Drosera	4
Nezatahující světlomilné rosnatky	
<u>D. aliciae</u> ✓	7
<u>D. capensis</u> ✓	9
<u>D. capillaris</u> ✓	11
Rosičky s prezimujícími púčiky	
D. rotundifolia ✓	13
D. anglica ✓	15
<u>D. binata</u> ✓	17
Pralesní rosnatky	
D. adelae ✓	20
D. prolifera ✓	21
D. schizandra	22
Trpasličí rosnatky	
D. nitidula ✓	23
D. pulchella ✓	25
D. pygmaea ✓	26
Tučnice s prezimujícími púčiky	
P. vulgaris	28
P. alpina	31
P. moranensis	33
P. primuliflora	35
Rod Byblis	
Byblis liniflora ✓	36
<u>Dionaea muscipula</u> ✓	39
Seznam názvů rodu Drosera	41
Doporučené cenové relace masožravých rostlin	56
Čs. semenná banka	58

Vážení přátelé,

dostává se Vám do rukou příručka, která se bude snažit seznámit Vás s nejpěstovanějšími masožravými rostlinami u nás a s jejich pěstováním v amatérských podmínkách. Masožravé rostliny, které jsou pro většinu začínajících pěstitelů nedostupné nebo jen zcela výjimečně, uvedeny nejsou.

Brožura je doplněna adresářem pěstitelů i některých světových firem, od nichž je možné získat za devizy rostlinný i semenný materiál.

V publikaci jsou obsaženy i cenové relace sloužící k orientaci při vzájemné výměně nebo prodeji, v nichž je zohledněna jak náročnost při jejich rozmnožování, tak i dostupnost a atraktivnost.

Dosud u nás není literatura, která by vše objasnila a záleží často na každém pěstiteli, jaký způsob pěstování zvolí a co se mu v jeho podmínkách osvědčí. Masožravé rostliny se mohou zdát někomu málo atraktivní a nevzhledné. Rozměry masožravých rostlin jsou také většinou velmi malé, a tak mohou v plné míře uspokojit jen pěstitele, který umí hledat krásu i v malých rozměrech rostlin. Na druhé straně je to i jejich velká přednost, neboť můžeme na jediném okně v bytě vytvořit překrásnou sbírku rostlin z celého světa bez nebezpečí, že za nějaký čas nebudeme bydlet my, ale rostliny.

Tolik tedy na úvod a nyní chceme poskytnout všeobecné pokyny pro pěstování masožravých rostlin.

S u b s t r á t: Jako jediný možný substrát se doposud doporučovala rašelina. Je nutno poznamenat, že rašelina, prodávaná v maloobchodě není čistá, ale že obsahuje příměsi hnojiv průmyslových i vápenatých, a není tedy pro naše účely vhodná. Několikaleté zkušenosti amatérských pěstitelů ukazují, že rašelinu je možno s úspěchem nahradit i jinými materiály, jako je např. bukovka-zetlelá nebo rozdrčené černé uhlí.

V o d a: Nejlépe se osvědčila čistá dešťová voda. V průmyslových oblastech ji musíme natchytat až po déletrvajícím dešti. Velmi vhodná je voda destilovaná, z toho destilovaná chemicky (deionizovaná) se zdá být lepší. Tato voda prakticky nezneškodňuje substrát a rostliny není třeba z tohoto důvodu často přesazovat.

Voda vodovodní je nejdostupnější. Obsahuje však mnoho příměsí především vápníku, které se začnou usazovat na povrchu substrátu i rostliny, což je pro ni škodlivé. Proto ji nelze k zalévání rostlin doporučit bez převaření. Kvalita vody z veřejného vodovodu není všude stejná. Někde se první povlaky objeví až za několik měsíců, jinde již za 14 dnů. Takto znehodnocený substrát je nutno nahradit novým. Rostliny přesazujeme co nejdříve.

Zálivku provádíme vrchem na substrát-kvůli promývání, nebo spodem do misky, nebo používáme oba způsoby. Listy *Byblis*, *Drosera* a *Pinguicula* chráníme před přímým poléváním vodou, aby se nesmývaly lepkavé kapičky. Mlžení *Pinguicula* je však vhodné.

H n o j e n í - není potřebné, je lepší přirozená výživa. Doporučované velmi slabé koncentrace nemají v amatérských podmínkách smysl. Rostliny se bez něho dobře obejdou. Naopak výživné látky v půdě mohou mít za následek zeslabení nebo uhynutí rostlin. Případné hnojení si může každý vyzkoušet sám.

V ý s e v - do čistého květináče nebo misky dáme substrát a důkladně jej provlhčíme odspodu. Semena sypeme na povrch substrátu. Klíčí na světle, proto je nezasypáváme, ale jen mírně přitlačíme. Rovněž je nezaléváme, aby se jemné semeno nesplavilo. Výsev přikryjeme průhledným krytem, abychom semenům zajistili dostatek světla a 100% relativní vzdušnou vlhkost. Jako vhodná nádoba se osvědčila krabička od nanukového dortu (řádně vymytá) či jiné nádobky z umělé hmoty (chlebovka).

Je-li potřeba doplnit vodu, provádíme tak výhradně spodem nebo mlžením. Je-li použito misky bez odtokové dírky, ponecháme si v jednom místě-nejlépe v rohu-jamku, do které vodu doléváme. Výsev jiným způsobem je uveden ve speciální části u jednotlivých druhů.

P ř e p i c h o v á n í - rostliny přepichujeme, když se začnou tísnit, což záleží na hustotě výsevu. Hustý výsev přepichujeme 2-3x podle nutnosti. První přepichování provádíme v menších trsech o několika rostlinkách, které později rozesadíme po jedné. Přepichujeme do nového substrátu vždy dobře promáčeného.

PŘESAZOVÁNÍ

Přesazování se především nesmíme bát. Rostliny vyjímáme z promáčeného substrátu podebráním. U větších rostlin vyklopíme z misky či květináče tak, aby se nám listy nezašpinily. Vysazujeme do nového substrátu, a to bez zbytků staré půdy-čili s holými kořeny (uzná-li pěstitel, že není třeba půdu z kořenů sundávat, může se samozřejmě vysazovat i s celým obalem). Kde je postup jiný, je uvedeno u druhu.

ZMLAZOVÁNÍ

Jak je třeba odvahy k prvnímu přesazení, je jí třeba dvojnásob k zákroku zmlazování. Provádíme ho u některých druhů rodu *Drosera*, které pod sebou časem vytvoří vrstvu starých listů a díky tomu začnou hynout. Takové rostliny vyjmeme ze země, všechny staré a zasychající listy strháme směrem dolů, až zůstane jen holý kmínek s několika zdravými listy. Pak opět vysadíme (je-li substrát dobrý, můžeme i na to samé místo, odkud jsme rostlinu vytáhli). Vysazujeme ale hlouběji-celý obnažený kmínek musí být v půdě, srdíčko rostliny v její úrovni, a listy nálevkovitě přitisklé k substrátu. Takto můžeme i zdánlivě jednoleté druhy přimět k dalšímu životu (*Drosera aliciae*, *D. capillaris*, *D. nitidula* a další).

ŽIVÝ RAŠELINÍK A MECH

Rašeliník je extrémně citlivý na znehodnocení substrátu a nevhodnou zálivku, proto se zpravidla ve sbírkách neudrží. Větvičku rašeliníku je však vhodné přidávat, a to jako signalizaci. Vydrží-li nám např. dva měsíce, substrát pro rostliny bude ještě dobrý asi trojnásobně déle-tedy šest měsíců. Mech v podrostu se osvědčuje u některých druhů rostlin tím, že udržuje kolem nich stálé vlhko. V kultuře se udržuje snadno a svým nevysokým vzrůstem zaručuje např. rosnatkám s přízemní růžicí přirozený obrost.

Za zmínku též stojí, že v kultuře s podrostem mechu, nebyly dosud zaznamenány plísně. Potlačení plísní mechy, však není úplně potvrzeno, a bude nutné ještě zkoušet všude tam, kde se plíseň pravidelně objevuje. Mechy pro podrost volíme jemné a řídké, aby zároveň kulturu rostlin nepotlačovaly.

U většiny druhů rašeliník a mech nejsou podmínkou.

Libuše Ůurišová

ROD DROSERA - rosnatka

U rodu *Drosera* je horní část listu hustě poseta stopkatými žlázami, takzvanými tentakulemi. Zpravidla jsou tyto tentakule červenavě zbarvené a každá má na svém vrcholu jasnou a bezbarvou kapku slizu, která se na slunci třpytí jako rosa.

Není divu, že taková rostlina vzbuzovala úžas starých botaniků a v této souvislosti je třeba poukázat na to, že jeden z těchto starších autorů, Henry Lyte, botanický učenec z Lytes Gara Manor, zámku v Somersetu, ve svém díle, *New Herbal*, z roku 1578 uvádí: "Rostlina je neznámé povahy a je docela podivuhodná. I když na ni slunce horce a dlouho pálí, najdeme ji přesto vždy plnou malých kapek vody. Čím více je tato bylina vystavena slunci, tím více vlhkosti vypotí a je tedy orosena. Proto byla pojmenována *Ros Solis*, to znamená rosa slunce, neboli sluneční rosa."

Zdá se, že před 18. stoletím nevzbuzovala schopnost listů chytat hmyz, větší pozornost. Anglický znalec přírody Erasmus Darwin (1791) vycházel ještě z toho, že listy vylučovaný sliz před hmyzem chrání - pochopitelná domněnka, dokud nebyl předložen důkaz o opaku. Ve stejné době dělal americký botanik William Bertram (1791) již správná pozorování, že hmyz je zřejmě cíleně lákán do pasti; ale nedovedl objasnit, jaký prospěch z toho rostliny mají. Od poloviny 19. století byl stále s větší jistotou poznáván hmyzožravý charakter rostlin. A když potom Charles Darwin, vnuk již zmíněného Erasma, uzavřel svůj výzkum rosnatek, byl podán konečně důkaz. Své výsledky Charles Darwin zveřejnil v roce 1875 v knize "*Insectivorous Plants*". Rod *Drosera* je značně bohatý. Dnes je známo více jak 130 druhů a k těm budou pravděpodobně připočteny ještě nějaké mladší objevy ze Západní Austrálie. Téměř všechny rosnatky žijí na kyselých půdách chudých na živiny, nejčastěji v močálech. V Austrálii byly ale objeveny mnohé druhy, které se přizpůsobily suchým stanovištím. Druhy jsou značně proměnlivé ve velikosti a v celkovém habitu, navíc s mnoha odrůdami nebo formami.

Pohybová reakce může být vyvolána různým podrážděním, například když o tentakuli lehce zavádíme, nebo také jen zcela nepatrnou vahou, např. semínka, položeného na ni, nebo také proto, že nějaká pevná, nebo tekutá výživná látka spadne na tentakuli. Jestliže jsou jednou tentakule přinuceny, aby se zbytečně nebo kvůli něja-

kému nestravitelnému předmětu ohnuly, vracejí se obyčejně kolem 24 hodin opět do původní polohy.

Hmyz, který je zachycen uprostřed listové plochy, zůstává na lepi-
vé tekutině, kterou tam vyloučily tentakule. Přirozeně se vyskytuje
hmyz, který je příliš velký nebo silný, a ten se z listu opět
uvolní. Hmyz úměrný velikosti rostliny to však nedokáže, zoufale
sebou hází sem a tam, dotýká se a aktivuje tím sousední tentakule,
a tak svůj osud zpečetuje.

Dosud je neobjasněný způsob, jak mohou být listem posílány signály
z aktivovaného místa a další tentakule tak přiváděny do pohybu.
Počet tentakulí, které jsou na této cestě podrážděny a aktivovány,
závisí právě tak na velikosti chyceného hmyzu, jako na jeho odporu.
Rostlina reaguje tedy velmi cílevědomě a ekonomicky tím, že nasadí prá-
vě tolik tentakulí, kolik je potřeba k zajištění a překonání oběti.
Ovšem ne všechny hmyz se dostane na lep do středu listu, ale zůsta-
ne chycen na kraji. Trávení tam neprobíhá v žádném případě tak
účinně, protože není dlouho k dispozici tolik žláz. Tento problém
vyřešily rostliny ale velmi účinně; jakmile hmyz přistane mimo
střed listu, můžeme pozorovat, jak se aktivované tentakule ohýbají
dovnitř, a tak se kořist pomalu ale neustále dopravuje do středu
listu, kde jsou žlázy nejpočetnější.

U mnoha druhů je možné, že se větší nebo menší část listu přehne
těsně přes chycený hmyz. Přes všechna protichůdná mínění, nemůže
zde být ani řeč o tom, že toto svinutí listu má něco společného
s vlastním chycením kořisti. Hlavní účel je spíše ten, že tímto
způsobem přijde do styku s hmyzem velká část listu a tím i žláz.
Trávení pak probíhá mnohem rychleji a vydatněji. Nepřekvapuje také,
že svinutí listu je nejběžnější, když je chycena větší kořist.
Láká list nějak svoji oběť? To je docela samozřejmá otázka, která
dnes ale není ještě definitivně zodpovězená. Nektarové žlázy
nejdou vyvinuty; ale zářivě lesklé kapičky slizu mohou žádaný nektar
nahradit. Není také jasné, jestli se vyskytují pro hmyz atraktivní
vonné látky, které nemůžeme našimi čichovými orgány postřehnout.
Vše toto a mnoho jiného jsou jen dohady, ale je jisté, že mimořádně
velký počet hmyzu je zlákan, aby na list rosnatky usedl.

Evropské druhy rosnatek byly pro své medicínské vlastnosti v minu-
losti velmi ceněny, a byly proto předmětem mnohých pojednání ve
starých spisech o bylinách, a příležitostně bylo před jejich

účinky varováno. Tak se dovídáme např. z vydání Gerardova "New Herbal" z roku 1633, že rosnatka se na jedné straně doporučuje proti souchotinám, avšak bylo upozorněno, že její užívání by mohlo mít také velmi nepříznivé následky a uvádí se doslovně, že: "se totiž ukázalo, že lidé po požití destilátu umírají dříve než ti, kteří se požívání zdrželi".

Z druhé strany mohly extrakty z rosnatek sloužit pro zesílení a zotavení těla; je udáván recept na lákavě lahodný a chutný, silně alkoholický likér. Rostlina mohla zřejmě být v hospodářstvích právě obtížná, neboť ovce a jiný dobytek "jsou z ní pomatené a říjné, i když sežraly jenom málo této byliny". To se týkalo zřejmě pouze samic, které se tímto způsobem dostávaly do silného stavu "zmatení bez smyslu a účelu", avšak můžeme předpokládat, že kozlové a býci zůstávali chladní a klidní vůči takovému nepřírozenému podráždění. Kolem roku 1797 se používala kyselá šťáva rostlin k odstraňování bradavic a kuřích ok, a slavná "Encyclopaedia Britantica" nás dále zpravuje, že: "některé dámy umějí smíchat šťávu rosnatek s mlékem tak, že vznikne neškodný a zároveň bezpečně působící prostředek proti pihám a úpalu".

Podle novodobých výzkumů se používá jako diuretikum (močopudný) při zácpách, jaterních zánětech a při cukrovce (snižuje hladinu cukru).

Největší význam se ve farmaceutickém průmyslu klade látce plumbagin, která pomáhá při léčení arterosklerózy.

Martin Černý

DROSERA ALICIAE HAMET

Povod (rozšírenie) - mokriny Južnej Afriky.

Popis - Rastlina tvorí listovú prízemnú ružicu, ktorá môže dorasť v priemere až 8 cm. Listy sú pretiahnutejšie, piškótovitého tvaru. Korisť uchvacuje postupným naklánaním tentakúl, pretlačením listu nad korisťou a skrútením.

Kvet - Kvety sú v závinkoch na konci dlhých stvolov, sú 5-početné rúžové až fialové, 13 mm veľké. Pri oblačnom počasí sa kvetné pupene neotvárajú, dochádza k samoopeleniu. Kvety sa otvárajú iba na niekoľko hodín, v čase najväčšej intenzity svetla.

Semenník - Plod je jednopúzdrová pukajúca tobolka veľká asi 5-7 mm. Obsahuje veľké množstvo semien.

Semeno - Čiernohnedé semeno tyčinkovitého tvaru je veľké 0,8-0,9 mm. Klíčivosť je dosť nepravidelná, 40-80 %.

Korene - Korene sú málo vetvené, drátovité siahajúce do hĺbky asi 10 cm.

Výsev - Osvedčeným spôsobom je výsev na povrch vláknitej rašeliny s pieskom alebo bez neho. Výsevu zabezpečíme vyššiu vlhkosť.

Klíčenie - Doba od výsevu ku klíčeniu je dosť nepravidelná, 15-40 dní.

Prepichovanie - Robíme po 1-2 mesiacoch po vyklíčení podľa hustoty výsevu do kvetináčov s priemerom 8-10 cm.

Substrát - Ako pre mnohé jiné MR je potrebný nevyživný substrát rašelina a piesok (hrubozrnný) v pomere 2:1, alebo bukovka.

Nároky na svetlo - *D. aliciae* je náročná na osvetlenie, tak ako väčšina MR. Svetelná intenzita priamo vplýva na rast, zdravotný stav a vyfarbenie rastlín. Rosičky nezatieňujeme ani pri veľmi vysokej intenzite svetla. No vtedy treba intenzívne vetrať kvôli prehrievaniu.

Nároky na teplotu - Nenáročná na teplotu, celoročne izbová teplota.

Nároky na vz. vlhkosť - Stačí zabezpečiť 60-80 %-nú relatívnu vlhkosť vzduchu.

Zálievka - Destilovanú (prevarenú, ionizovanú vodu) je potrebné dodávať zo spodu. V slnečných dňoch je prospešné rastliny trochu rosiť.

Letnění - Nedoporučuje sa.

Doba kvetu od výsevu - Kvet sa objavuje až po 1-2 rokoch života, čo je podstatne neskôr ako napr. u *D. capillaris* a iných. Je samoopelivá.

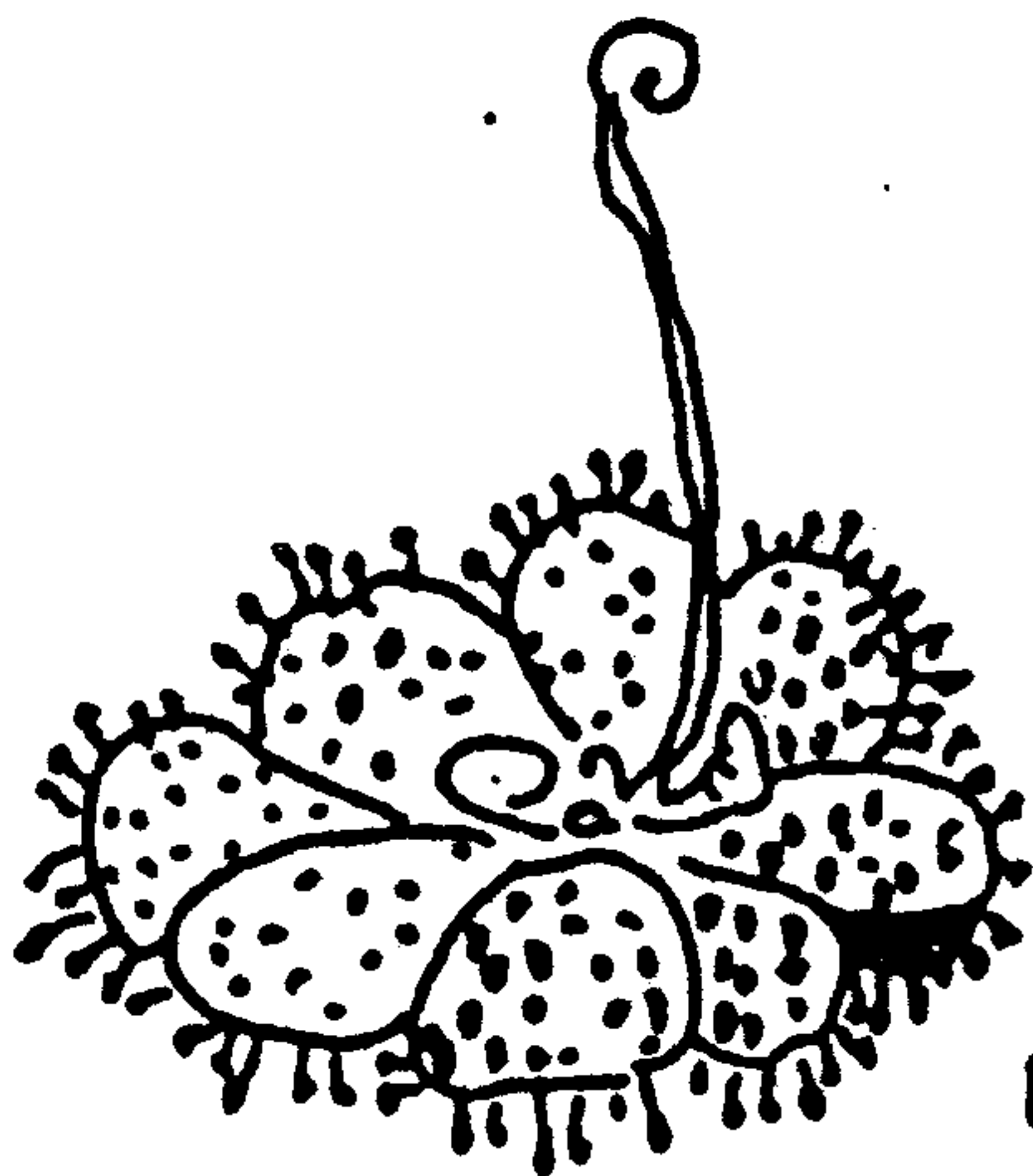
Prezimovanie - *D. aliciae* nemá žiadne prezimovacie štádium, ružica je stále rovnaká. Nie je potrebné meniť jej teplotný a vlhkosťný režim, stačí priesvetlenie neonovou žiarivkou, čo nie je nutnosťou. Počas zimy odstraňujeme odumrelé listy, čo pomáha ku prežitiu rastliny cez zimu. Pri dobrej starostlivosti by mohla rastlina žiť aj 5 a viac rokov.

Presádzanie - Ak pestujeme rastliny v kvetináčoch, mali by sme každoročne alebo každý druhý rok presádzať, najneskôr do konca augusta, aby stačily rastliny dobre zakoreniť do zimy.

Iné spôsoby množenia - Vegetatívny spôsob množenia je pomerne spoľahlivý a jednoduchý. Vyzreté listy, ktoré buď oddelíme, alebo necháme na rastline, pritlačíme do rašeliny. Z jedného listu môže takto vzniknúť aj viacej rastlín. Väčšiu pravdepodobnosť úspechu zabezpečujeme pestovaním v rašeliníku, kde je vhodná mikroklima. Nové rastlinky sa začnú objavovať po 3-5 týždňoch.

Ohodnotenie stupňom náročnosti - 2-3.

Milan Beutelhauser

D. aliciae

Drosera capensis - rosnatka kapská

Původ - jihozápadní oblast Kapska.

Charakteristika - patří do skupiny nezatahujících světlomilných rosnatek. Rostlina vytváří vystoupavý několikacentimetrový kmínek, z něhož vyrůstají dlouhé úzké listy. Poměr délky řapíku, který je jen řídce porostlý chloupky k délce čepele, který je porostlý tentakulemi je cca 1 : 1. Celková délka listů dospělé rostliny je kolem 10 cm, kolem větší oběti se ovíjejí, aby ji lépe fixovaly.

Kultivar *D. capensis* "Narrow Leaf" má nápadně užší listy a nižší kmínek.

Květy - Ø 10 - 15 mm, růžové barvy. Jsou uspořádány ve vijanu, který nese stvol dlouhý 15 i více cm. Ve vijanu je až třicet květů, které dozrávají postupně od spodu nahoru.

Semeník - tobolka obsahuje velké množství dobře klíčivých semen, která uzrávají i při samoopylení.

Semeno - je drobné, černé, ze semeníku lehce vypadává při poklepu na bílý papír. Nejlépe získáme semeno tak, že po odkvětu necháme semeníky zhnědnout, pak odstříháme celý stonek a dáme jej do sáčku nebo obálky, kde semena postupně dojdou a nedojde k žádným ztrátám.

Kořeny - drátovité, jednoduše větvené bez kořenového vlášení.

Substrát - rašelina, bukovka i jejich směs.

Světlo - světlomilná, jižní okno však není podmínkou.

Teplota - v létě snáší i vysoké teploty - měl jsem ji i těsně pod střešními skly skleníku.

Rv - optimální 60 - 80 %, snese však i pokles na nižší hodnotu. Je vděčná za časté větrání.

Zálivka - nemá zvláštní nároky, nejlepší je dešťovka nebo destilovaná voda, občas substrát prolít vrchem kvůli proplavení solí. Snese i občasné krátkodobé přeschnutí substrátu.

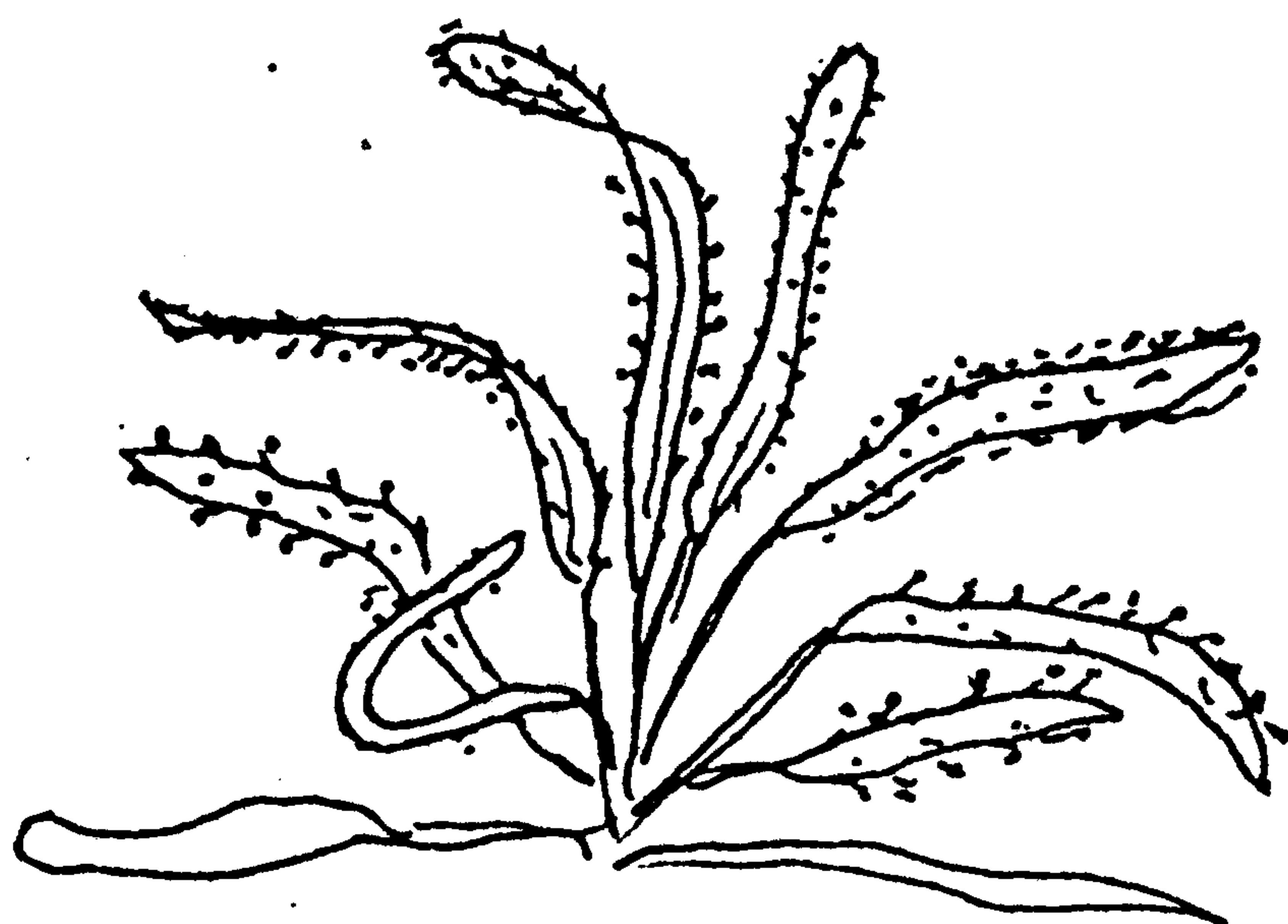
Letnění - je možné, ale je třeba chránit rostliny před deštěm.

Přezimování - dostatek světla, omezení zálivky, dobře snáší i pokles teploty pod 10 °C. Při tom však samozřejmě omezují růst.

Přesazování - každoročně. Při něm zbavíme rostliny odumřelých listů, zkrátíme případně odumřelé konce kořenů a celou rostlinu zasadíme hlouběji do substrátu, než byla původně. Při tom můžeme použít i řízky ze zdravé části kořenů - aši 2 cm dlouhé, které přitlačíme na substrát. Za několik týdnů z nich začnou vyrůstat nové rostlinky.

Další možnost rozmnožování je listy. Zdravý list ustříhneme a přitiskneme k vlhkému substrátu. Dáme do igelitového sáčku, abychom zajistili 100 %-ní rvv. Na listech se velmi brzy začínají vytvářet mladé rostlinky.

Ing. Rostislav Novák

D. capensis

Drosera capillaris

Původ - jihovýchodní část Severní Ameriky, Střední a Jižní Amerika.

Popis - nezatahující rosnatka v přízemní růžici, Ø v amatérských podmínkách kolem 5 cm. Lístky kulaté, tentakule červené.

Květy - zpravidla růžově fialové, existuje i v bílé barvě.

Květní stvol až 20 cm vysoký s velkým počtem na sebou uspořádaných a postupně se rozvíjejících květů, které se rozvíjejí jen na slunci-ve stínu, nebo za podmračeného dne se poupata neotevírají.

Semeníky - jsou úzce soudečkovité, dozrávají postupně.

Semeno - je černé, ve velkém množství, velmi drobné a výborné klíčivosti.

Kořeny - jsou chabé, v malém počtu kolem 3-5.

Tato rosnatka u nás špatně přežívá zimu.

Výsev - provádíme obvyklým způsobem.

Klíčivost - klíčí dobře i bez stratifikace, asi za 3 týdny.

Semenáčky přepichujeme, když se začnou tísnit.

Substrát - osvědčila se rašelina nebo bukovka.

Světlo - maximální, umístění na osluněném místě je nutné.

Rostliny ze stínu jsou chabé, špatně vybarvené, vytáhlé a dříve hynou.

Teplota - v létě i 30 °C, zimní teploty mohou být také vyšší, stačí však 12 °C, při nižších teplotách rostliny zastavují růst nebo hynou.

Rvv - kolem 70 %, bez újmy snese i dlouhodobější pokles na 50 %.

Zálivka - destilovanou nebo čistou dešťovou vodou, výhodněji spodem, substrát může být trvale přemokřen.

Letnění - není příliš vhodné, nelze je doporučit, ale v dobrých klimatických podmínkách je možno je vyzkoušet.

Rostliny z časného výsevu kvetou týž rok. Jde o samosprašný druh, semena se tvoří i u nerozvinutého květu-samoopylení v poupěti.

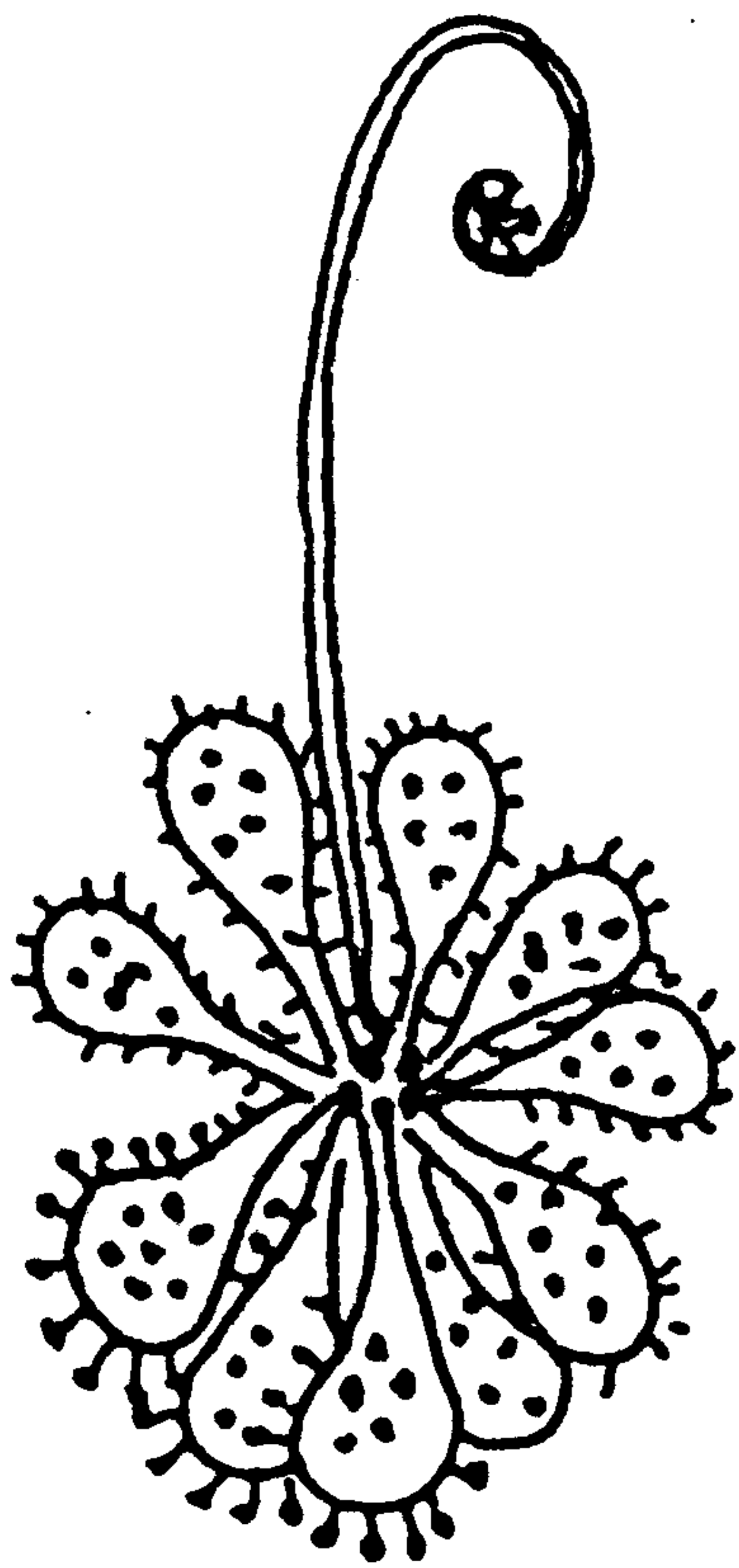
Přezimování - je možné, zajistíme-li dostatek světla. Krní-li rostliny, zmladíme je a zajistíme dostatečné světelné podmínky a přiměřenou teplotu. Dvouleté rostliny jsou větší a silnější než semenáče, dříve kvetou, proto je dobré přezimování zkoušet.

Velmi rozšířené je množení listy - odlomený nebo odříznutý list položíme na substrát, aby doléhal. Asi za 14 dní až tři neděle se na listu začnou objevovat pučící rostlinky. Vegetativně množené rostliny dříve dospívají než semenáče.

Jde o vděčný druh, se kterým přes vegetační období nejsou problémy, a roste dobře i začátečníkům. Její náročnost na pěstování 1.

Ve sbírkách se poměrně často objevují rozdvojené květní stvoly. Vzácně bylo shledáno, že mladé rostlinky se tvoří i v paždí stopek květů na stvolu, podobně jako u *Dionaei*.

Libuše Ďurišová

D. capillaris

D. rotundifolia

ROSIČKY S PREZIMUJÚCIMI PÚČIKMI

Jedna z najmenších ekologických skupín rodu *Drosera*.
Patria k nej všetky tri druhy rastúce v Československu.

Spoločným znakom, podobne ako u nás rastúcich druhoch rodu *Pinguicula*, je vytváranie hibernácula, pomocou ktorého prečkávajú obdobie nepriaznivé pre rast.

Drosera rotundifolia L. - Rosička okrúhloлистá

Pôvod - najhojnejší druh rodu *Drosera* u nás s areálom rozšírenia v miernom a subpolárnom pásme severnej pologule.

Popis - tvorí ružice o priemere okolo 5 cm, zložené z dlhostopkatých lyžicovitých lístkov. Na vrchnej strane sú listy pokryté žlznatými výrastkami červenkastej farby - tzv. tentakulami. Tieto slúži na lákanie, chytanie a trávenie koristi. Na koncoch vylučujú tráviacu kvapalinu vo forme drobných kvapôčok, podobných rose, podľa čoho dostal rod názov. Koristou sú väčšinou drobné blanokrídlovce.

Kvety - sú biele, drobné, vyrastajúce v klasových závitkoch na 10-20 cm vysokých drôtovitých stopkách. Doba kvitnutia je jún až august. Druh je samosprašný, vytvára dostatok semien.

Semená - sú drobné, podlhovasté čiernej farby. V prírode sa rozširujú vetrom.

Klíčivosť - klíčivosť semien je dobrá, doba klíčenia približne jeden mesiac.

Výsev - pred výsevom je dobré nechať semená premrznúť. Vysievame na jar, substrát sa používa rašelina.

Prepichování - pri prepichování sú dosť veľké straty, tieto však vyváži dostatok semien.

Vegetatívne pestovanie zakorenovaním listov nemá vyzkúšané.

Substrát - najlepším substrátom pri pestovaní vo voľnej kultúre je živý rašeliník, pH 3,5-4,5. Pri pestovaní v kvetináčoch sa ťažko udržiava potrebná vlhkosť, ako substrát používame hrubovláknitú rašelinu, takto pestovaná však nieje dosť trvanlivá.

Zálievka - pri zalievaní tvrdou vodou, najmä zhora, rýchlo hyne.

Prezimovanie - vo voľnej kultúre je väčšinou bez problémov, pri holomrazoch občas vymrza, ale trvanlivosť je väčšia, ako u rastlín pestovaných v kvetináčoch.

Presádzanie - presádzanie pri pestovaní v rašeliníku vo voľnej kultúre nieje potrebné. Inak presádzame každoročne, pretože je veľmi citlivá na hromadenie solí v substráte.

Zalievame mäkkou vodou, radšej zdola. Pri pestovaní v byte je potrebné hibernaculum vystaviť na dobu jedného alebo dvoch mesiacov teplotám pod bodom mrazu.

Druh v prírode rastúci zväčša na vrchoviskových rašeliniskách je veľmi citlivý na vyššie koncentrácie živín v substráte. Vyžaduje veľmi kyslý substrát a neprítomnosť vápnika.

V amatérskych podmienkach sa najlepšie výsledky dosahujú vo voľnej kultúre, ale zaradil by som ju do skupiny obtiažnejšie pestovateľných druhov.

Ondrej Štefko

K doplnění těchto zajímavých poznatků uvádíme ještě zkušenosti Františka Jirouška, který mj. napsal:

"I když literatura uvádí, že rosnatka okrouhlolistá se v kultuře pěstuje dosti obtížně a lze ji udržet pouze v živém rašeliníku, mám s ní zkušenosti trochu odlišné. Přesvědčil jsem se, že při dodržení určitých optimálních podmínek je velmi vitální. Před několika lety jsem jich několik vysadil do zapěstovaného polštáře živého rašeliníku, kde je mám dodnes. Rosnatky se vyvíjejí normálně, každoročně kvetou, ale jsou celkově drobné a přisazují jen spoře. Několik rostlin jsem zkoušel pěstovat i v čisté rašelině, ovšem bez výraznějšího úspěchu.

Nejvitálnější rostliny rosnatky okrouhlolisté mi vzešly bez mého přičinění ze spontánního výsevu do trsu blíže neurčené rašeliníštní sítě nízkého vzrůstu. Asi před dvěma roky jsem tam zpozoroval několik drobných semenáčků. Byly tam pevně zarostlé, a tak jsem se rozhodl, že je ponechám svému osudu. K mému překvapení rostliny do roka silně zmohtnely a vyspěly. Další rok už

normálně kvetly a silně přisadily mladé rostliny. Rosnatky rostoucí v této travině jsou 3x větší a mohutnější nežli rosnatky v rašeliníku a tvoří v současné době mohutný trs s vysokou produkcí semen. Bude to dáno pravděpodobně konkurenční schopností traviny, takže rosnatka je nucena bojovat o místo. Je nutno říci, že se jí výborně daří, i když by se mohlo zdát, že ji travina brzy umožní."

Drosera anglica - Rosička anglická

Popis - v přírodě je vzácnější jako predošlý druh. Ružica je podobná, hlavním rozlišovacím znakem sú listy, ktorých dĺžka je 4-8x väčšia, ako šírka.

Kvety - sú biele, usporiadané do klasovitých závinkov. Plodom je jednopúzdrová pukajúca tobolka.

Doba kvitnutia je júl až august.

Semená - podobné druhu *D. rotundifolia*. Semená pred výsevom je potrebné nechať premrznúť. Vysievame do hrubovláknitej rašeliny, výsevy je dobré ošetriť roztokom systémového fungicídu - semenáče sú náchylné na napadnutie plesňami.

Klíčenie - doba klíčenia je približne jeden mesiac.

Najlepšie se jej darí vo voľnej kultúre - na brehoch jazierok a potôčkov, pôda nesmie preschnúť. Druh znáša plné slnko, je tolerantnejší k obsahu solí v substráte - každoročné presádzanie nie potrebné.

Stačí niekoľkokrát do roka rastliny pestované v kvetináčoch preliať väčším množstvom mäkkej vody. Prebytočná voda vytečie spodným otvorom kvetináča a časť nahromadených solí sa vyplaví.

Pri pestovaní v kvetináčoch je potrebné zapustiť kvetináče do bedničky s rašelinou, aby sa substrát slnečnými lúčmi neprehrieval a nevysychal.

Drosera anglica, podobne ako *D. rotundifolia* patrí medzi liečivé rastliny. Sušená vnať obsahuje triesloviny, chinónové deriváty, organické kyseliny a droserín. Pomáha pri zápaloch dolných dýchacích ciest, močových ciest a vápenatenie tepen.

Všetky tři druhy rodu *Drosera* sú u nás zákonom chránené, druhom *D. anglica* a *D. intermedia* hrozí vyhubenie. *D. anglica*

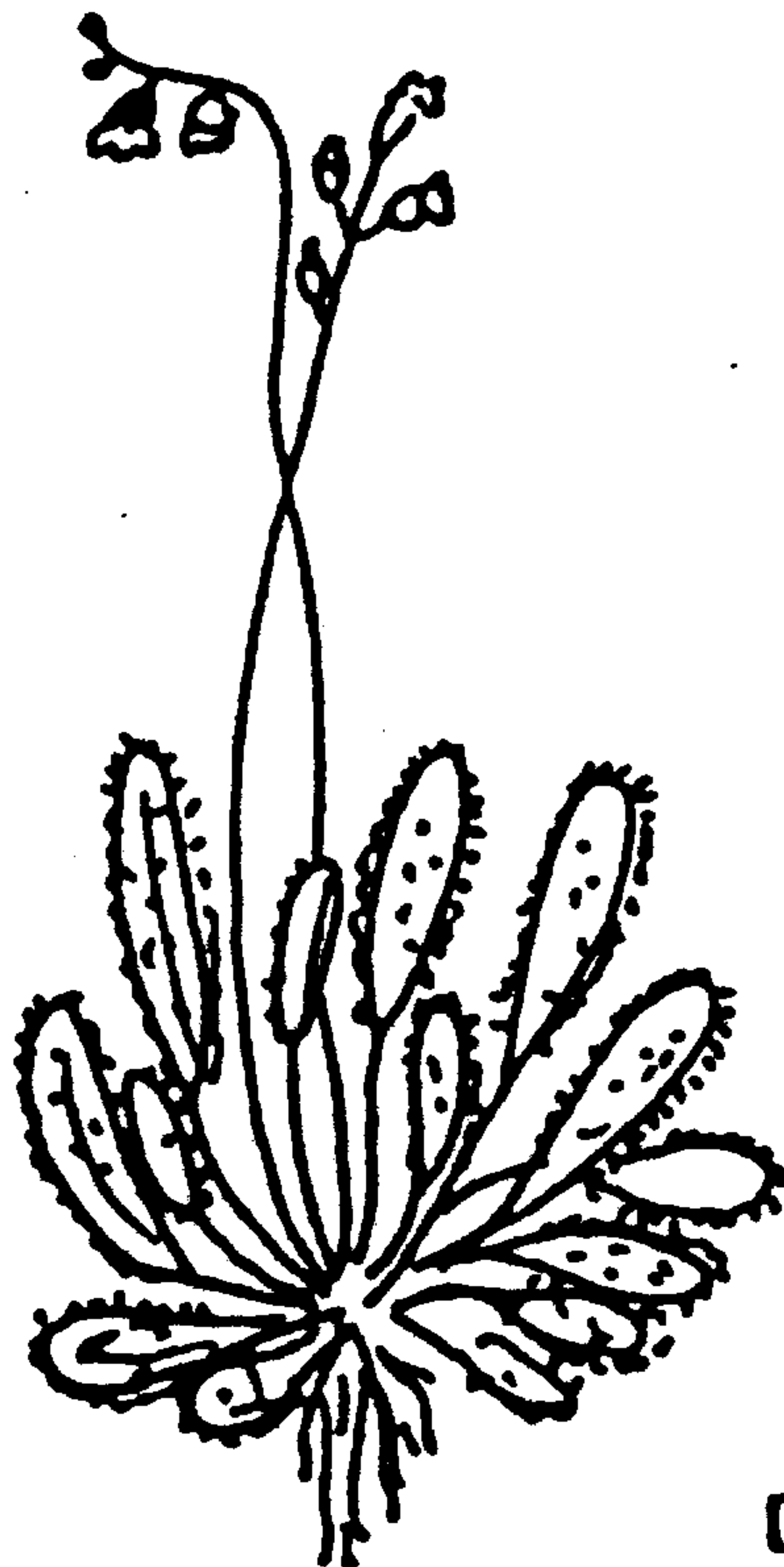
predtým pomerne častá na hornej Orave sa tu už takmer nevyskytuje. Roztrúsená je v Považskej kotline a priliáhlej časti Považia. Preto neničte prirodzené lokality vykopávaním rastlín do sbierok.

Druh by som zaradil medzi rastliny, ktorú môžu pestovať pestovatelia s menšou praxou a pokročilí.

Ondrej Štefko

K doplnění pěstitelských zkušeností O. Štefka opět uvádíme několik postřehů od F. Jirouška:

"*D. anglica* i *D. intermedi* pěstují rovněž v umělém rašeliništi, ale ve směsi rašeliny, rašeliníku a písku. Rostlinám se zde rovněž výborně daří, přirozeně se zde vyvíjejí, a v současné době už vytvořily silné bující trsy, které každoročně bohatě kvetou. Necháám je samovolně vysemeňovat v okolí matečných rostlin. Důležitým pěstitelským požadavkem těchto rostlin je, že nesnášejí zástin, rovněž ani přílišnou konkurenci okolních rostlin. Opravdu optimální podmínky jim poskytuje umělé rašeliniště na skalce. Zde vysazené rostliny nevyžadují téměř žádnou péči. Pouze je třeba udržovat vodní hladinu v úrovni pěstebního substrátu a občasné vytrhání plevelných rostlin. Zimní ochranu svým rostlinám neposkytuji žádnou, i když literatura tvrdí, že někdy mohou vymrznout. Moje rostliny však ještě nikdy neutrpěly a bude zřejmě záležet na jejich původu.

D. anglica

DROSERA BINATA - ROSNATKA DVOJITÁ "VIDLIČKA"

Původ - východní a jihovýchodní pobřeží Austrálie, Tasmánie, Nový Zéland.

Charakteristika - rosnatka s přezimovacími pupeny a přízemní růžicí vzpřímených listů.

Popis - listy jsou dlouze vidličnaté na velmi dlouhém řapíku. Výška listů v přírodě dosahuje až 45 cm, v kultuře běžně 20 cm, nebo více. *D. binata* má list na konci rozdělený do dvou koncových ramen (vyskytly se deformace i tři až čtyřramenné). *D. binata* var. *dichotoma* má list rozdělený až do osmi koncových ramen a stopky tentakulí jsou vždy zelené.

D. binata var. *multifida* má list rozdělený až do 27-mi koncových ramen a celé tentakule červené.

Kořist uchvacují jen nejbližší tentakule, které ji ještě dosáhnou. Celý list se kolem kořisti neovíjí. U velmi mladých rostlin ovíjení můžeme sledovat, ale nejde přímo o pohyb listu-list je přitáhnut ke kořisti tentakulemi, které jsou ještě v té době schopny dosáhnout na kořist i z opačné strany listu, a tedy svým pohybem ke kořisti list mírně ohnou.

Květenství - je rovněž děleno do dvou ramen (deformace na tři nebo čtyři ramena). Květy jsou stopkaté, postavené nad sebou a rozkvétají postupně. Jsou bílé, tyčinky žluté, blizny světlezelené.

Korunních lístků je 5, \emptyset květu je 1-1,3 cm. Rozkvétají v dopoledních hodinách, zavírají se v časném odpoledni. Kvetou dva dny, a poupata nemusí být vystavena slunci. Variety *dichotoma* a *multifida* existují v kultivarech s květy i v barvě růžové.

Semeník - má \emptyset 0,5 cm, je kulatý, nahoře mírně propadlý. Množství semene je určeno opylením. Vzhledem k cizosprašnosti, musí být opylována jinou rostlinou. Chceme-li získat semeno, musíme tedy v kultuře mít nejméně dvě tyto rostliny, které doopylováváme uměle. V semeníku po úspěšném opylení nalezneme kolem 100 semen.

Semena - jsou černá, velmi jemná, opatřená na obou koncích nepatrnými křídélky, takže pouhým okem mají tvar zdánlivě dlouze čárkovitý. Jejich klíčivost je velmi dobrá i bez stratifikace, není-li semeno staré.

Kořeny - jsou v malém počtu, někdy jen dva nebo tři. Jsou černé, drátovité, na špičce bílé, Ø 1-2 mm. Nevětví se. Mladé kořeny jsou hladké a kluzké, kořeny staré vypadají jako porostlé mechem-jejich povrch je semišově jemný. Na lomu jsou kořeny bílé, starší šedobílé. Je-li kořen na lomu hnědý nebo černý, znamená to, že je mrtvý.

Vegetační pupen - je červený, a to i v době odpočinku. Začne-li černat, je to opět známkou, že hyne. Z jara však může obrazit pod starým pupenem ze stran i několika výhonky, jsou-li krček a kořeny v pořádku.

Výsev - provádíme obvyklým způsobem.

Klíčení - trvá podle kvality semene 14-21 dnů ve 100 % rvv.

Přepichování - když se rostlinky začnou tísnit.

Substrát - čistý, rašelina nebo polozetlelá bukovka.

Světlo - vyžaduje slunečné stanoviště. Ve stínu jsou řapíky slabé, dlouhé a poléhavé.

Teploty - vyhovují běžné pokojové.

Rvv - 70-100 %. Dobré výsledky byly však i při trvale nižší vlhkosti vzduchu kolem 60 %, krátkodobě snesly bez újmy i pokles pod 50 %.

Zálivka - hojná, substrát trvale přemáčen. Stagnující voda nebyla zjištěna jako závadná.

Letnění - je možné, ovšem rostliny musí být předem řádně otužené. Od výsevu k dospělosti rostliny uplyne zhruba 1 rok. Květ se objevuje někdy prvním rokem koncem léta, častěji druhým rokem na jaře.

Přezimování - jde o rostlinu mnohaletou, která se s přibývajícím věkem rozrůstá v husté trsy. S příchodem zimy listy odumírají. Přezimujeme ji při 8-18 °C. I v zimě však musí zůstat na světle a ve vlhku, jen zálivku mírně omezíme. Někteří pěstitelé udržují rostliny trvale při vyšší teplotě. Rostliny v takových podmínkách často vůbec neztrácejí listy, jen zpomalí růst. Je-li to rostlině na škodu nebo ku prospěchu, není známo.

Přesazování - je-li substrát znehodnocen, nebo při dělení.

Množení - semenem je nejpřirozenější a z genetického hlediska nejlepší způsob množení. Semena zprvu rostou velice pomalu, časem

však vše dohoní. Předností je, že mají krásný tvar již jako mladé rostliny. Množení dělením trsů provádíme u silnějších rostlin, a počet získaných jedinců závisí na síle původního trsu, který podle potřeby roztrháme a jednotlivé části sázíme.

Množení kořeny provádíme, potřebujeme-li rychle získati několik rostlin. Kořen lámeme na 2-3 cm dlouhé kusy, a vtisknutím vkládáme do substrátu. Udržujeme ve 100 % rvv, dokud se na kořenech neobjeví první listy nové rostlinky.

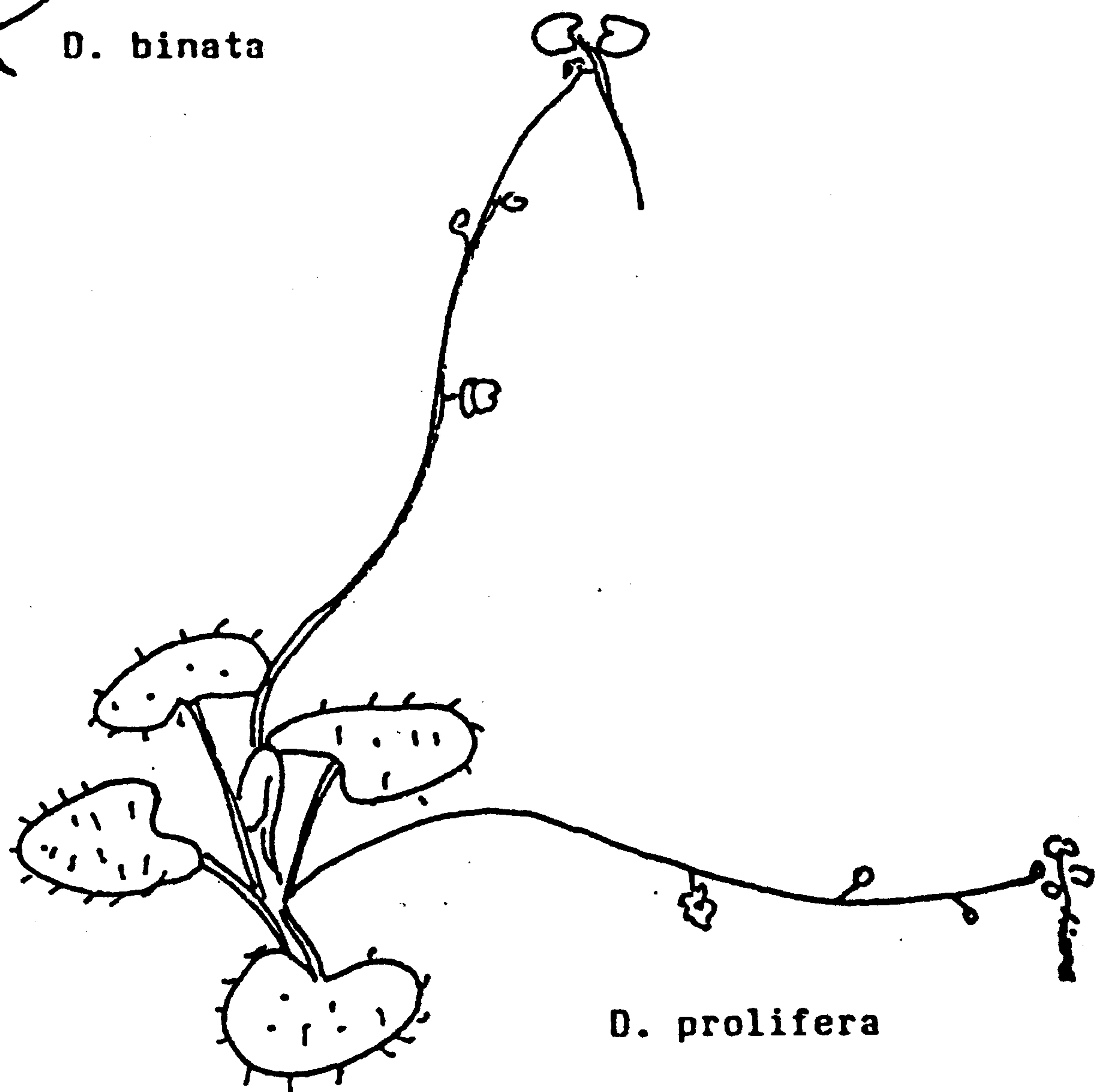
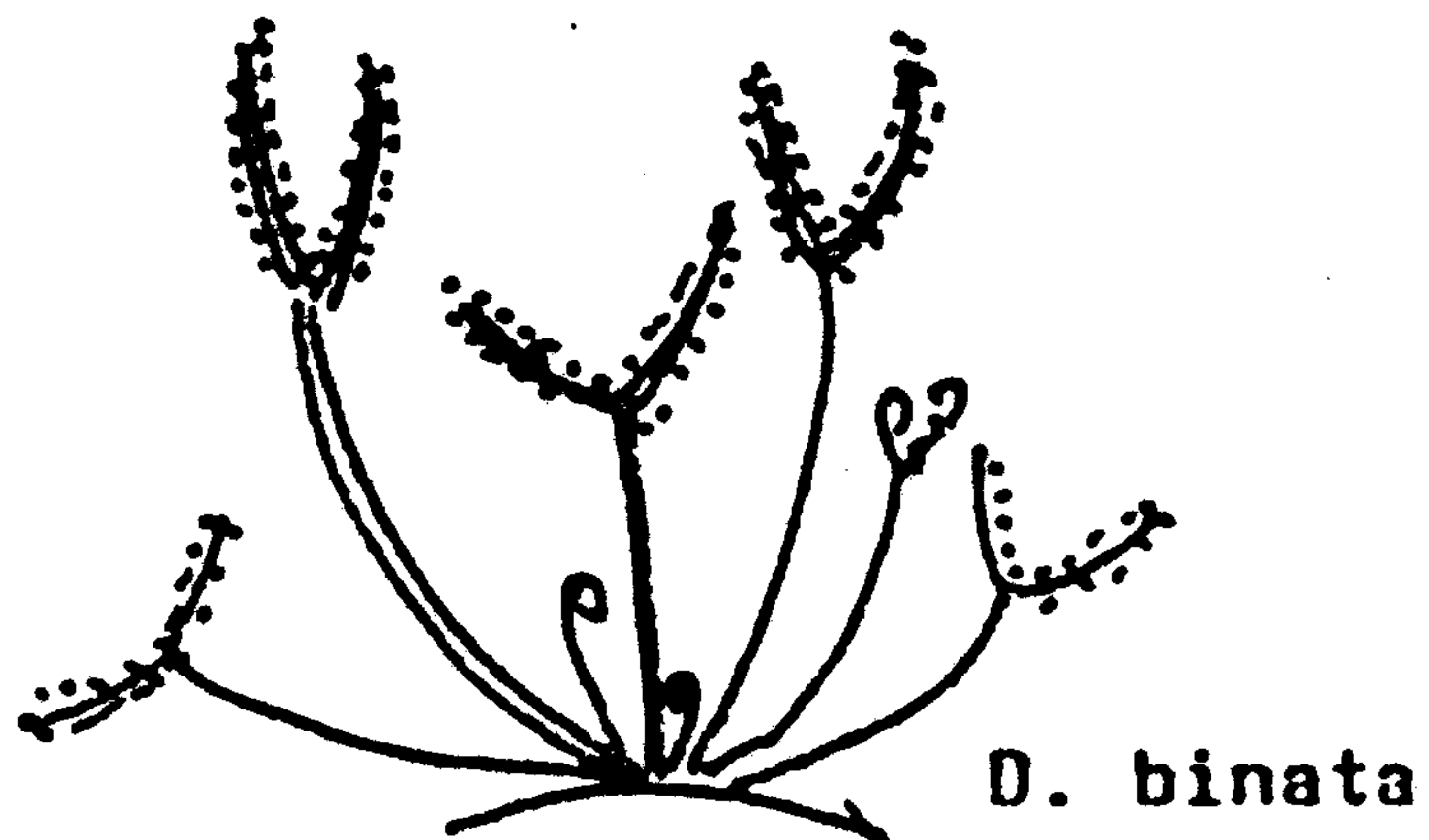
Množení listy je úspěšné.

Náročnost - rostlina je velice vhodná pro začátečníky.

Dodatek - je to jedna z nejkrásnějších a vděčných rosnatek.

Zaslouží si pozornosti a rozšíření. Právem má své místo ve všech sbírkách masožravých rostlin.

Libuše Ďurišová

PRALESNÍ TROPICKÉ ROSNATKY

Drosera adelae

Povod - severovýchod Austrálie, ostrov Hinchinbrook, výskyt v tropických dažďových lesoch v zatienených a veľmi vlhkých biotopoch.

Popis - listy sú úzke, kopijovité s riedkymi tentakulemi a veľkými kvapkami výlučku. Priemer bežných rastlín je asi 14 cm (listy 7 cm dlhé) a forma gigant má listy až 20 cm, takže priemer ružice dosahuje cca 40 cm.

Kvet - v amatérskych podmienkach je kvitnutie veľká vzácnosť, ani u mňa za dva roky ešte nekvitla. Doba kvitnutia pripadá na december až január. Kvetenstvo je zelenavej farby (Studnička, 1984). Semeno je tmavé cca 1 mm veľké. Pri jedinom výseve som mal klíčivosť dobrú - 70 %. Korene sú málo vetvené, často pomerne dlhé, tmavé s bledými mladými prírastkami.

Výsev - používame univerzálny substrát - vláknitú rašelinu s malým množstvom pieska. Dobré sa osvedčila aj bukovka, a to čistá alebo s pieskom.

Klíčivosť - pri zabezpečení pôdnej a vzdušnej vlhkosti a optimálnej teplote 23-26 °C klíčia semená za 3-5 týždňov.

Prepichovanie - robí sa po 6-10 týždňoch po vyklíčení. Dbáme na to, abysme nepoškodili slabý koreňový systém.

Po presadení sa snažíme zabezpečiť čo najvyššiu vlhkosť vzduchu, a to hlavne počas slnečných dní, kedy hrozí vyschnutie rastlín.

Nároky na svetlo - nevyžaduje priame osvetlenie. Mne sa však darí aj pri plnom osvetlení - vtedy sú rastliny kompaktnější a krajšie vyfarbené.

Nároky na teplotu - celoročne pestujeme pri teplotách 18-26 °C, v slnečnom počasí môže vystúpiť aj na 30 °C.

Nároky na vzdušnú vlhkosť - vyžadujú vysokú relatívnu vlhkosť vzduchu - 80-100 %. Umiestenie do vitríny alebo sklenička je vhodné.

Zálievka - pri zálievke dbáme na to, že *D. adelae* potrebuje trvale mokrý až zamokrený substrát, preto nechávame kvetináče stále vo vode.

Prezimovanie - rastlina nemá vegetačný kľud. V kulture by mohla vydržať 4-5 i viac rokov.

Presádzanie - bežným spôsobom, snažíme sa nepoškodiť korene.

Iné spôsoby množenia - táto rastlina je z hľadiska vegetatívneho rozmnožovania veľmi vďačný a perspektívny typ. Množí sa listovými rezkami - neoddelenými staršími listami a koreňmi. Množením listami sa niekedy podarí získať z 1 listu 20-30 nových rastlín. V množiareni treba zaistiť 100% vlhkosť. Za 3-4 týždne sa na rastlinách objavia puky. Rozmnožovanie pomocou koreňou je počas roka neefektívne, ale na jar začnú z koreňou samy vyrásť mladé rastlinky, ktoré stačí iba oddeliť a presadiť.

Ohodnotenie stupňom náročnosti - 2.

Milan Beutelhauser

Drosera prolifera

Púvod - roste v severovýchodní Austrálii na Thornton's Peak.

Popis - listy má ledvinité, řídce poseté tentakulemi. Průměr listu je cca 1-1,5 cm. Růžice dospělých rostlin dosahuje v průměru až 10 cm. Kořeny jsou drátovité, slabě větvené, světlé. Dospělá rostlina vyhání šlahouny, které se plazí při zemi. Na jejich konci vyrůstají nové rostlinky.

Květ - je nevýrazný, pětičetný, červený. Rostlina je pravděpodobně cizosprašná. Po opylení narůstá bílý semeník.

Semena - zrají 2-3 měsíce. Jsou černá a v semeníku je jich asi 15-20 o \varnothing 0,1 mm.

Na jednom květním výhonu je kolem 4-6 květů.

Rostliny pěstujeme na vláknité rašelině. Nádoby stojí asi z 1/2 ve vodě. Vodu používáme měkkou, zpravidla dešťovou.

Nároky na světlo - rostlina nesnáší sluneční úpal. Vyhovuje jí rozptýlené světlo, proto v létě přistiňujeme.

Nároky na vlhkost - rostliny vyžadují vysokou vzdušnou vlhkost, proto jsou vhodné i pro uzavřené nádoby.

Dospělá rostlina začne okamžitě vyhánět květní výhony. Množení semenem nemám zatím vyzkoušeno. Jakmile mladé rostliny na koncích šlahounů pustí první kořínek, je třeba je vsadit do země. Mladá rostlina čerpá živiny ze země i z matečné rostliny. Pokud výhon u rostliny ustříhneme, může z paždí posledního květu vyrazit další rostlina. Takto množené rostliny rostou do dospělosti asi 6 měsíců. Matečnice se tímto způsobem dosti vysiluje, neboť květní stvoly rostou jeden za druhým. Listy jsou deformované (pokroucené) a řapíky jsou krátké.

Rostliny jsem měl do září venku ve fóliové buňce. V noci klesaly teploty až na 4 °C, přes den vystoupily až na 20 °C. Rostliny tyto šoky vydržely v pohodě a dále rostly. Několik rostlin mi napadla nějaká houbová choroba, která způsobila během 3-4 dnů jejich zhnědnutí.

D. prolifera by se dala množit i listovými řízkami. Podařilo se mi to jen jednou. Čtyři listy jsem položil na mokrou rašelinu v Petriho misce pod zářivku. Dva listy shnily, ale druhé dva zčervenaly a začaly na nich vyrůstat špičaté výrůstky, ze kterých se asi během dvou měsíců vyvinuly malé rostlinky se dvěma listy.

Drosera schizandra

Tato rosnatka má poměrně velké široce kopisťovité listy, které jsou i na spodní straně řídce chlupaté. Kořeny má drátovité, dlouhé. Rostou pod povrchem substrátu a z nich vyrůstají mladé rostlinky.

V lednu jsem dostal rostlinku o \varnothing asi 3 cm a v září téhož roku dosáhla již 8 cm a doposud ještě roste. Zatím nekvetla.

Množení listem je možné.

D. schizandra má stejné nároky na pěstování jako *D. prolifera*.

Jaromír Antoš

Drosera nitidula

Původ - Austrálie.

Charakteristika - trpasličí rosnatka tmavě zelené barvy. Řapíky velmi úzké, husté. Tentakule vůči čepeli velmi dlouhé-krajní tentakule delší než čepel. Ø přízemní růžice kolem 1,8 cm, v dobrých podmínkách až 2,8 cm - větší průměr dosahují zejména rostliny starší než 1 rok.

Květy - Ø 0,6 cm, bílé barvy, se třemi výrazně tmavočervenými blizničkami v podobě drobných kuliček. Na jednoduchém stonku až 12 květů, z nichž však semeno dozrává jen u 3 až 4 květů. Není vzácností i květenství rozdvojené, dosahující až 30-ti květů, které však má semena opět jen ve 3-4 semenících, a často všechna poupata nestačí ani vykvést.

Semeník - Ø 0,5 cm, semen velice málo, zpravidla do 10 v jednom semeníku, vyjimečně až dvojnásobek či více. Samoopylení není spolehlivé, doporučuji doopylit uměle.

Semeno - je velice drobné, černé, klíčivost podporujeme stratifikací.

Kořeny - chabé, jednoduché nebo jednoduše větvené.

V kultuře se používá především spolehlivého množení gemmy, které se tvoří v zimních měsících ve velkém množství - kolem 30 u jedné rostliny. Gemmy sbíráme pinzetou a pokládáme je na připravený substrát, kde začnou brzy rašit. Gemmy lze uchovat ve vlhku asi 3 týdny, na rozdíl od semen nesmí vyschnout. Pro vlastní potřebu je vysazujeme ihned po odběru z matečné rostliny.

Substrát - osvědčila se rašelina a bükovka.

Světlo - rostliny vyžadují plné oslunění. V zimních měsících není třeba přisvětlovat, ale jihovýchodní, jižní nebo jihozápadní okno je podmínkou.

Teplota - v létě i 30 °C, zimní teploty mohou poklesnout až na 8 °C.

Rvv - kolem 70 %, bez újmy snese i dlouhodobější pokles na 50 %.

Vyžaduje hojné větrání, uzavírání do vitrín nedoporučuji.

Zálivka - běžným způsobem destilovanou nebo čistou dešťovou vodou.

Letnění - nelze doporučit.

Rostliny z časného výsevu kvetou týž rok; rostliny množené gemmy už v časném létě.

Přezimování - bývá úspěšné. Rostliny, které po odkvětu nebo po vytvoření gemmů začnou slábnout, zmlazujeme. Při pečlivé kultuře lze očekávat, že rostliny je možno udržet více let.

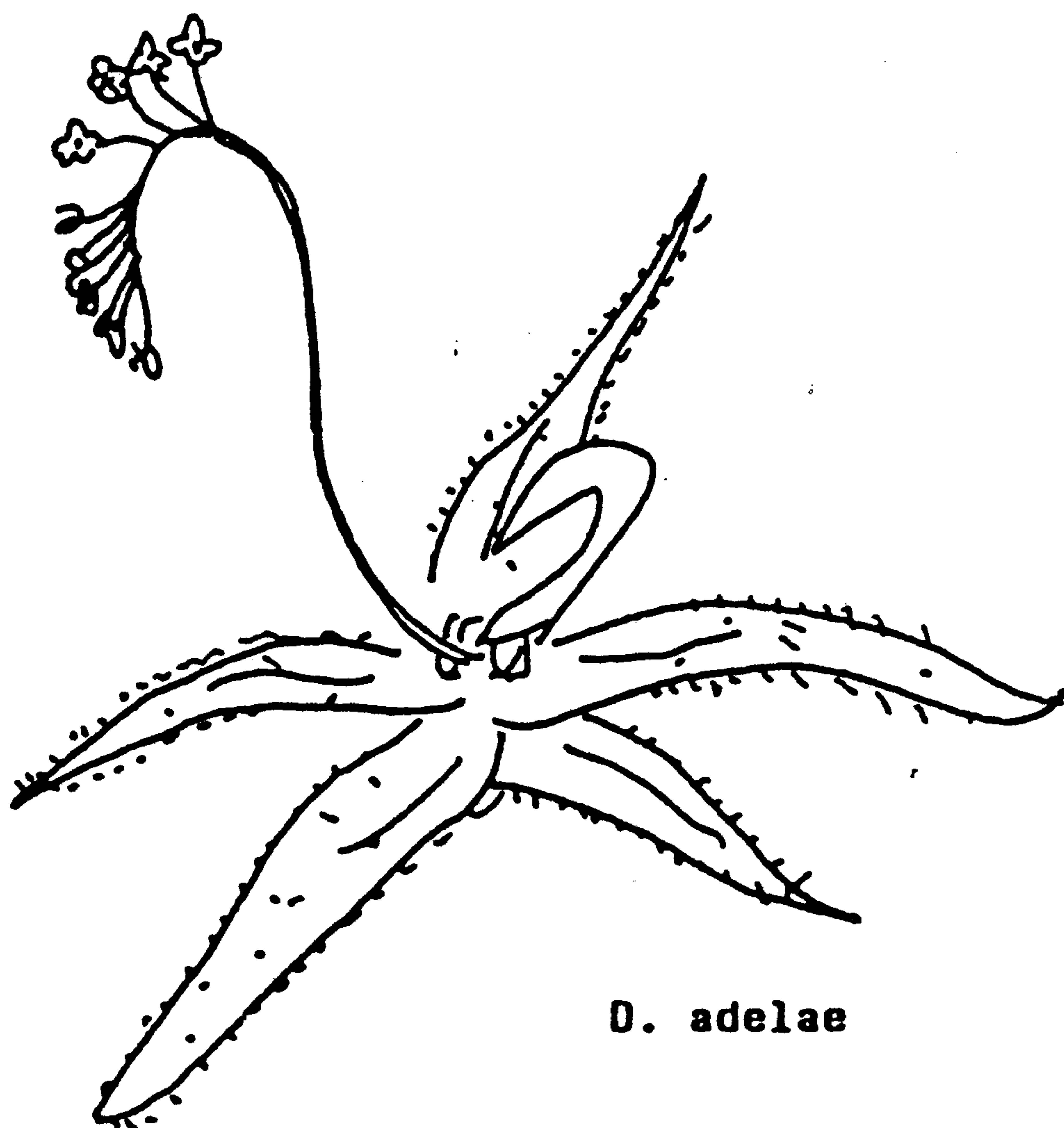
Přesazování - při přesazování a zmlazování můžeme k množení použít ještě i ne zcela odumřelé listy, které odtrháváme směrem dolů a hned pokládáme na substrát. % ujmoutí je menší, asi 30 %.

Jde o poměrně odolnou rostlinu, snášející občasné přehmat pěstitele, proto je vhodná zejména pro začátečníky a její náročnost pod stupeň 1.

Rostliny vystavené plnému slunci se zbarvují až do červenohněda. V kultuře se objevily deformace v počtu okvětních lístků, kterých bylo napočítáno až na 7 v jednom květu.

Vzácně byly pozorovány mladé rostliny v paždí stopek květů na květních stoncích.

Libuše Ďurišová

D. adelae

Drosera pulchella

Původ - jihozápadní Austrálie.

Popis - trpasličí rostnatka, přízemní růžice dosahuje kolem 2 cm v průměru, vyjímečně až 2,5 cm. Celá rostlina včetně rozšířeného řapíku je světle zelená, tentakule se na plném slunci zbarvují světle červeně.

Květ - květy jsou růžové, 0,8 cm veliké. Rozkvétají v dopoledních hodinách, i když na ně přímo nesvítí slunce. Kvetou jeden denodpoledne se zavírají a úhledným svinutím se zbalí dovnitř do středu. Na stonku bývají 1-4 květy. Tyčinky jsou háčkovitě zatočené.

Semeník - je asi 1,5 mm velký a obsahuje 10-20 drobných, černých semen.

Klíčivost - podpoří stratifikace.

Kořeny - jsou ochablé, v minimálním počtu kolem 3, nedělí se, nebo jen jednoduše.

Rostliny jsou náročné na světlo a náchylné na napadení smutnicí. V praxi se většinou množí gemmy, které tvoří ve větším množství v zimních měsících. Sbírané gemmy pokládáme ihned na připravený substrát, kde záhy vyklíčí v mladé rostlinky. Semeno vyséváme obvyklým způsobem, lze doporučit stratifikaci.

Substrát - vhodným substrátem se ukázala rašelina i bukovka.

Nároky na světlo - maximální. Rostliny ve stínu jsou slabé a dříve hynou. Od ledna je vhodné i přisvětlování.

Letní teplota i 30 °C, v zimě snáší pokles na 10 °C, případně i nižší teploty.

Rvv - kolem 70 %, nutné je maximální větrání. Rostliny v otevřeném prostoru prospívají lépe než ve vitrínce. Přechodně snáší pokles rvv i na 50 % bez újmy, je-li zabezpečen trvale přemáčený substrát.

Zálivka - hojná, destilovanou nebo čistou dešťovou vodou. Zaléváme spodem, občas i horem. Trvalé zalévání horem na rostliny nebo mlžení není příliš vhodné. Zalévání horem na rašelinový nebo mechový podrost se však velmi osvědčilo.

Letnění - nelze doporučit.

Z časného výsevu kvete týmž rokem, z množení gemmy kvete již začátkem léta.

Přezimování - může být úspěšné, budeme-li rostlinám věnovat dostatek pozornosti. Často mají rostliny sklon po odkvětu nebo po tvorbě gemmů k úhynu. Rostliny, které očividně slábnou, zmladíme, přesadíme do nového substrátu a udržujeme za hojné zálivky teploty kolem 20 °C.

Přesazování - přesazujeme vždy ihned, jakmile rostliny začnou slábnout a vrstva starých listů pod nimi jim nedovoluje dalšího silného vývoje.

Při přesazování odstraňujeme vrstvu starých listů strháváním směrem dolů. Listy částečně odumírající můžeme použít ještě k množení, procento ujmoutí je však nízké, pohybuje se kolem 20 %. Dvouleté rostliny jsou od jednoletých jen nepatrně větší.

Stupeň náročnosti - 2.

Rostliny vyniknou v houfu na podrostu tmavého mechu. Přesto, že se zdá být pěstování jednoduché, rostliny jsou citlivé na zanedbání a mnohdy i bez zjevných příčin hynou. Jediná pomoc se zatím ukázala v přesazení a zvýšené péči. Rostliny doporučuji celoročně pěstovat volně, neboť s umístěním ve vitrínce mám velmi špatné zkušenosti.

Libuše Ďurišová

Drosera pygmaea

Původ - jihovýchodní Austrálie, Tasmánie, Nový Zéland.

Popis - trpasličí rostnatka, přízemní růžice dosahuje do 1,5 cm v průměru. Listy jsou tmavozelené, řapík je velmi úzký až čárkovitý. Tentakule se na plném slunci zbarvují do tmavočervena.

Květ - květy jsou bílé, drobné, jednotlivé, na stvolu vysokém asi 2 cm.

Semeník - semeníčky jsou asi 0,5 mm a obsahují velice malý počet semen - 4, někdy i více. Semena jsou velice drobná, černá. Samoopylení není spolehlivé.

Klíčivost semen je dobrá.

Kořeny - jsou chabé, nitkovité, v minimálním počtu.

V praxi se množí téměř výhradně gemmy, které se tvoří v zimních měsících v dostatečném množství. Gemmy jsou velmi malé. Pokládáme je ihned na substrát.

Klíčivost - klíčí nejdříve ze všech trpasličích rosnatek, a již po týdnu můžeme sledovat pučení a za 14 dní první lístečky.

Výsev - semeno vyséváme obvyklým způsobem, užívá se ho však málo, protože sklizně semen jsou velice malé, a mají spíše význam pro ty pěstitele, kteří si chtějí vyzkoušet všechno.

Substrát - vhodným substrátem je rašelina i bukvka.

Nároky na světlo - maximální, umístění na okně osluněném alespoň jednu část dne je nutné.

Teplota - v létě i 30 °C, v zimě snáší pokles na 10 °C, případně i méně.

Rvv - kolem 70 %, nutné je maximální větrání - otevřený prostor, a trvale přemáčený substrát. Přechodně pak i snese bez újmy pokles rvv na 50 %.

Zálivka - vždy hojná, destilovanou nebo čistou vodou dešťovou.

Rostliny mohou trvale stát ve vodě.

Letnění - není vyzkoušené.

Z časného výsevu kvete týmž rokem, z množení gemmy kvete již začátkem léta.

Přezimování - bývá úspěšné. Začnou-li rostliny hynout, zmladíme je, což srášejí velice dobře a brzy se ujímají.

Stupeň náročnosti - 1.

Rostliny vyniknou především v houfu, a tak je i pěstujeme. Jsou velice nenáročné, snesou i občasné přehmat pěstitele, dobře regenerují.

Libuše Ďurišová

TUČNICE S PREZIMUJÚCIMI PÚČIKMI

Do tejto skupiny patria všetky druhy tučníc, rastúcich na území ČSSR - *Pinguicula alpina*, *P. bohemica* a *P. vulgaris*. Kludové zimné obdobie prežívajú vo forme prezimovacieho púčika - tzv. hibernacula, ktoré je ukryté v substráte. Je cibulkovitého tvaru, zložené zo škridlovite usporiadaných lístkov. Signálom na jeho vytváranie je pokles teplot, skracovanie dňa, prípadne vysychanie substrátu. Korene na zimu väčšinou odumrú, takže hibernaculum je uložené volne v pôde, chránené zvyškami odumretých listov.

Pinguicula vulgaris L. - Tučnica obyčajná

Popis - najrozšírenejší druh u nás rastúcej tučnice s veľkým areálom rozšírenia. V závislosti od miesta výskytu sa veľkosť ružice pohybuje od 5 do 12 cm. Listy sú svetlozelené, jemne žlaznaté, lesklé od vylúčeného sekretu, akoby pokryté tukom - odtiaľ názov rodu.

Kvety - sú modrofialové, veľké 15-20 mm s ostrohou, väčšinou jednotlivé, na stopkách vysokých do 15 cm. Sú cudzosprašné, opelenie prevádza hmyz. Doba kvitnutia kolíše v závislosti od nadmorskej výšky od mája do júla.

Semeník - je oválny, veľkosti 5-7 mm, semien je veľký počet. Sú drobné, hnedej farby. Ich klíčivosť hneď po dozretí je dobrá. Korene sú menej početné, jednoduchej stavby, bledej farby. Po vytvorení hibernacula odumierajú, ich funkcia je viacmenej pridržovacia.

Pestovanie tohto druhu je pomerne jednoduché. Najlepšie výsledky sa dosahujú vo voľnej kultúre v skalkách, vonkajších partiách v okolí jazierok, na vresoviskách, brehoch potôčkov a podobne.

Kdo túto možnosť nemá, môže ju pestovať na balkóne, v zime hibernaculum vybrať a uložiť do chladničky (viď. M. Studnička - Masožravé rastliny), alebo jednoducho zakryť kvetináč trochou rašeliny a ponechať na balkóne alebo za oknom.

Výsev - je jednoduchý. Výsev je možné ošetriť roztokom systémového

fungicídu (Benlate, Orthocid, Thiuram, Fundazol), lebo semenáčky sú dosť citlivé na napadnutie plesňami, niektoré fungicídy však posobia ako inhibítory klíčenia.

Substrát - ako substrát sa mi osvedčila zmes rašeliny a perlitu (1 : 1) - nieje podmienkou. Na substrát je nenáročná, v prírode rastie v okolí prameňov a na vlhkých lúkach, pričom materskou horninou môže byť žula a bridlice (Muránska Zdychava), ale aj vápenec (Dobšinská ladová jaskyňa).

Semeno - je drobné, preto ho nezasypame substrátom. Lepšie klíči po premrznutí, takže okolo materskej rastliny, ak semeno neodoberieme, môžeme v budúcom roku nájsť plno drobných semenáčikov.

V prírode sa rozširuje vetrom a vodou.

Niekoľko exemplárov som našiel na kope podrveného vápenca, ktorým posypali rozmočenú cestu. Vápenec neobsahoval žiadne viditeľné organické látky. Najväčšie mnou pozorované exempláre sa nachádzali na močaristej plošine, na ktorej sa v minulosti páli- lo drevené uhlie a substrátom bol rozložený uholný prach.

Podľa mojich skúseností a pozorovaní na prirodzených stanovištiach najlepšia vyhovuje substrát s pH 5-6, napr. rašelina s perlitom pri pestovaní v kvetináčoch, alebo bežná pôda, napr. z krtincov na nehnojenej lúke.

Nároky na svetlo - plné slnko (nie úpal) alebo polotieň. V podrasť vyšších rastlín pri zatienení vytvára rozkladité ružice, nekvitne a často ju napadajú plesne.

Nároky na teplotu - keďže je to náš domáci druh, nemá osobité nároky na teplotu, v silných zimách s nedostatkom snehu niekedy vymrza.

Druh je nenáročný na vlhkosť substrátu - pri krátkodobom preschnutí stráca listy a často hynie, preto pri pestovaní na balkone alebo v byte treba kvetináč postaviť do misky s vodou. Zálivka z vrchu neškodí, podľa možnosti používať mäkkú vodu.

Doba od výsevu do kvitnutia je približne tri roky. Vo voľnej kultúre pri viacerých jedincoch sprášenie obstará hmyz.

Trvanlivosť v kultúre je dobrá, pri dodržaní základných pestovateľských podmienok vydrží okolo desať rokov.

Pri voľnej kultúre presádzanie nieje nutné, pri prezimovaní v chladničke je možné hibernaculum zasadiť každý rok do nového substrátu.

Vegetatívne spôsoby množenia sú možné adventívnymi púčikmi na spodku hibernacula - na jar sa dajú ľahko oddeliť, alebo zakoreňovaním odlomených listov - metóda neistá, listy často napadajú plesne, preto mladé rastliny treba čím skôr oddeliť.

Zaujímavý je spôsob rozširovania na jednej lokalite, kde sa ešte používajú povozy, ťahané koňmi, alebo volmi. Pri zastavení na prameništiach sa hibernaculum spolu s blatom prilepí na kolesá, odtiaľto po čase odpadne a na vhodných stanovištiach zakorení. Našiel som celé kolónie rastlín vo vozmi vyjazdených kolajách na vlhkej lúke, pričom na samotnej lúke sa rastliny nevyskytovaly

Druh je na pestovanie nenáročný, môžu ho pestovať aj začiatočníci.

Koristou sú väčšinou drobné mušky, často sú nimi prikryté celé listy, kým ich nezmyje silnejší dážď. Najväčším živočíšnym škodcom sú slimáky, ktoré ožierajú listy a u zatienených rastlín pri dlhotrvajúcich dažďoch plesneň *Bothrytis cinerea*.

Pinguicula alpina - Tučnica alpínská

Povod - areál rozšírenia tohto druhu je oveľa menší, ako u *P. vulgaris*. V literatúre sa uvádza ako druh subalpínskeho pásma Karpát a Álp, no na jednej lokalite na Muránskej planine sa vyskytuje v nadmorskej výške okolo 700 m, pričom podľa všetkých nejde o sekundárne nálezisko, vzniknuté splavením.

Popis - listová ružica je podobná ako u *P. vulgaris*, listy sú však viac zahrotené, na stredovej žilke bez žliaz.

Kvet - je biely s dvoma žltými skvrnami, veľkosť asi 20 mm. Doba kvitnutia, uvádzaná v literatúre je máj a jún, v mojej zbierke kvitli tohto roku prvý raz a to koncom augusta.

Semeník - semeník a semená sú podobná ako u *P. vulgaris*.

Pestovanie - v kultúre je zložitejšie ako u predošlého druhu, čo vyplýva z jej prorodzeného výskytu - patrí do spoločenstva zväzu *Cratoneuvia commutatis* s výskytom na mokvavých, machom obrastených skalách, v puklinách skál v blízkosti horských tokov a vodopádov, na prameniskách. Na pestovanie v črepníkoch sa veľmi nehodí, najlepšie výsledky sú u voľnej kultúry. Podľa mojich doterajších skúseností vyžaduje vyššiu vlhkosť vzduchu, je dosť citlivá na dlhotrvajúce vyššie teploty a citlivejšia na krátkodobé preschnutie substrátu, ako iné druhy.

Substrát - osvedčil sa mi rašeliník s vápencovým kalom, vyhovuje aj rašelina s podrveným vápencom. Veľmi kyslý substrát neznáša.

Zálievka - veľmi jej prospieva postrekovanie rozprašovačom, tvrdá voda veľmi nevedí.

Trvanlivosť v kultúre je neistá, často dochádza k vyhynutiu rastlín aj pri dodržaní pestovateľských podmienok.

Prezimovanie - hibernaculum cez zimu ostáva zakorenené, preto časté presádzanie neodporúčam.

Výsev - podobne ako u *P. vulgaris*, semeno klíči horšie, najlepšie je nechať ho premrznúť dlhšiu dobu, prípadne vysiať na jeseň do voľnej pôdy. Na výsevy používam substrát - rašelinu s perlitom, reakcia neutrálna. Výsevy sú citlivé na napadnutie plesňami. Mladé rastliny prepichujeme veľmi opatrne, najlepšie s kúskom substrátu.

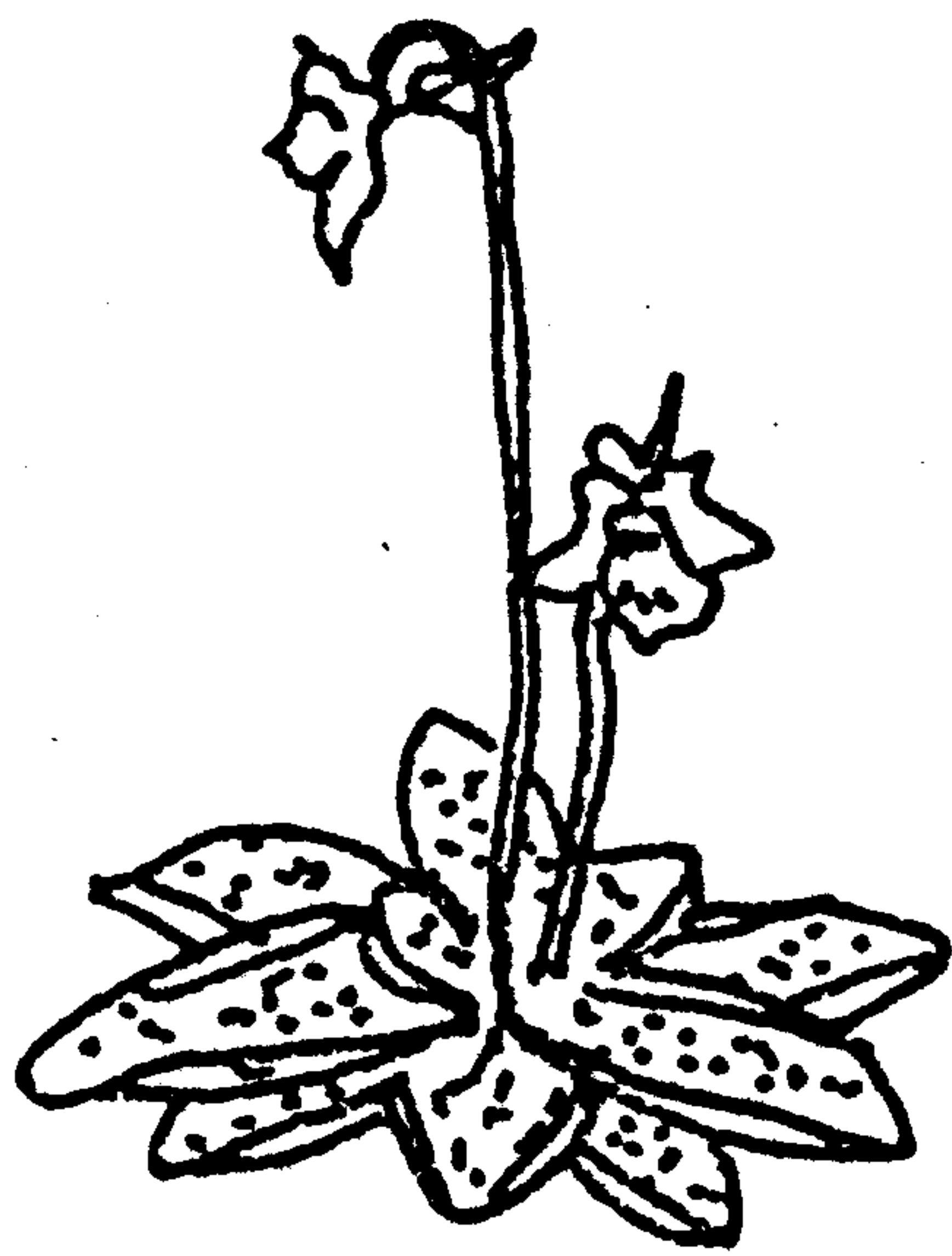
Vegetatívne pestovanie je možné, podobne ako u predchádzajúceho druhu, dvoma spôsobmi - oddelením bočných púčikoch z hibernacula alebo zakoreňovaním listov. List opatrne odlomíme rukou, ošetríme ho fungicídom, položíme na povrch substrátu a jemne pritlačíme. Mladé rastliny sa tvoria na báze listu v počte 1-2 ks na jednom liste. Pre tento druh metóda neprináša dobré výsledky, lebo rastliny sa tvoria iba sporadicky a často ich ničia plesne.

Svetlo - nároky sú podobné ako u *P. vulgaris*, neznáša úpal, preto je lepší polotieň, alebo východná strana skalky.

Druh je veľmi ozdobný hlavne v čase kvetu, keď sú dobré viditeľné žlté škvrny na kvete - táto farba je u tučníc zriedkavá.

Zatiaľ je v zbierkach veľmi málo rozšírená a v ponukových zoznamoch sa spravidla nenachádza. Pestovanie v kultúre nie dostatočne overené, preto predpokladám, že napriek svojej atraktivnosti sa v najbližších rokoch veľmi nerozšíri.

Ondrej Štefko

P. alpina

***Pinguicula moranensis* H.B.K. - Tučnice ocasatá**

Výskyt - Mexiko, Guatemala, Salvador.

Popis - patří mezi tučnice s dvojtvarými růžicemi. V optimálních podmínkách tvoří velkou přizemní růžici listů o \varnothing 15-20 cm. Při vyschnutí substrátu nebo zhoršení podmínek se vytváří hustá růžice zhustlých kopisťovitých listů. Tyto listy slouží jako zásobárna živin a vody. Je to tzv. zimní růžice.

Květ - rostlina vyhání během roku postupně několik stvolů, na nichž jsou jednotlivě souměrné ostruhaté květy. Květy jsou bílé-růžové a s bohatým vlášením. Jsou široké asi 40 mm, ostruha s tmavším středem je rovněž dlouhá až 40 mm. Květy jsou cizosprašné, proto musíme mezi sebou opylit dvě rostliny.

Semeník - počet semen v semeníku je mnoho, pokud však není opylena, semeník je hluchý. Semeno je velmi drobné, černé, klíčivost je velmi dobrá.

Kořeny - jsou bílé s bohatým vlášením. Jsou zakotveny v půdě, ale rostlina může příležitostně růst i jako humusový epifyt. Z paždí každého listu vyrůstá jeden kořínek.

Substrát - i když je pro tučnici ocasatou doporučována rašelina s úlomky porézní hmoty (sádku smícháme s rašelinou či rašeliníkem a necháme ztvrdnout), mě se nejlépe osvědčila čistá rašelina. Tato tučnice snáší v půdě vápník podobně jako některé jiné mexické tučnice.

Osvětlení - rostlina dobře snáší i plné osvětlení.

Zálivka - v létě vlhko a teplo 15-22 °C, v zimě buď menší teplotu s omezením zálivky - pak rostlina vytváří zimní nemasožravou růžici, nebo rostlinu necháme i nadále ve vlhku a teple a zůstává pak ve stadiu letní růžice. Používám odstátou vodu z vodovodu nebo vodu destilovanou, zalévám spodem a občas mlžím na list.

Letnění - zatím nezkoušeno.

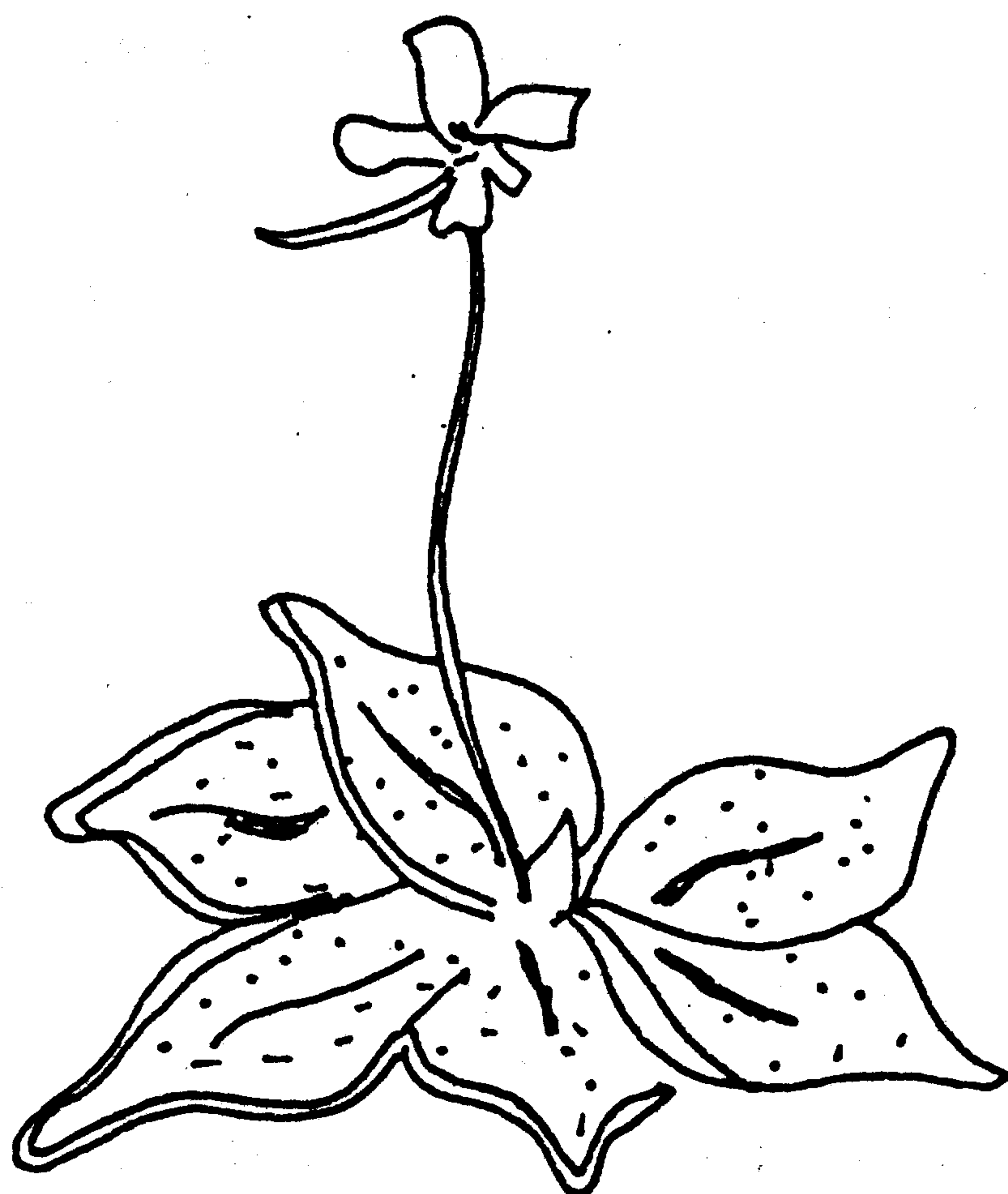
Rostlina je víceletá, kvete 2-4 rokem po vyklíčení. V optimálních podmínkách by měla vydržet minimálně 5 let.

Množení - více než množení semenem se mi osvědčilo vegetativní množení. Na jaře odlomím několik listů ze zimní růžice, nechám

je hodinu v suchu (až den) a pak je položím na vlhký substrát. Asi po 14 dnech začne na ráně růst kalus, z něhož pak vyrůstá nová rostlinka. Z jednoho listu můžeme získat 2 i více rostlin, které pak odlomíme.

Stupeň náročnosti - 2.

Použito materiálů Jaromíra Antoše a Jana Franty.

P. moranensis

**Druh: PINGUICULA PRIMULIFLORA Wood et Godfrey - Tučnice
prvosenkokvětá**

Výskyt - jv. USA.

Popis - rostlina tvoří růžici o \emptyset asi 10 cm, ze které v období vegetace vyrůstají květy velké asi 20 mm s ostruhou dlouhou kolem 15 mm.

Květy - mají bledě fialovou barvu a silně připomínají květy prvosenky (tvarem). Květy jsou souměrné. Jsou cizosprašné, ale i po opylení není výsledek uspokojivý.

Semena - semen je málo, většinou neklíčová.

Substrát - nejvíce se mi osvědčila jako substrát čistá rašelina, ve které roste rostlina velmi dobře.

Světlo - má ráda hodně světla, nevadí plné výsluní.

Nároky na vlhkost - vlhkost vzduchu by se měla pohybovat kolem 70-80 %.

Nároky na teplotu - 15-22 °C - vyšší teploty neškodí; nad 30 °C nutno ovšem rostlinu často chladit mlžením.

V zimě žádné, výrazné období klidu neprodělává.

Zálivka - viz. *P. moranensis*.

Množení - rostlinu jsem ze semen s úspěchem nemnožil. Zato se velice dobře množí vegetativně - na špičkách starších listů vyrůstají mladé rostlinky - u starších rostlin v hojném počtu. Rostlina má však jednu špatnou vlastnost - špatně snáší transport a zvláště první týden po něm je velmi náchylná k plísni či k hnilobě. Jestliže se však zaklimatizuje, je velmi odolná a dobře roste a ochotně kvete.

Stupeň ohodnocení - 2.

Ing. Franta
Nerudova 813
431 11 Jirkov

ROD BYBLIS

První druh rodu objevil sběratel rostlin J. Drummond a popsal jej anglický botanik a zahradník R.A. Salisbury v roce 1808. Rostliny jsou velmi podobné rosnatkám, a dříve se pod čeleď rosnatkovitých také zařazovaly. Jejich odlišností v anatomické stavbě vajíčka, zárodečného vaku a jiných orgánů si povšiml a správně zhodnotil český botanik prof. Domin, který svou práci publikoval v českém časopise Acta botanica, a kde již řadí rod Byblis samostatně do nové čeledi Byblidaceae (byblidovité). Byblidy loví hmyz pomocí lepkavých žláznatých listů, jako mnohé jiné masožravé rostliny. Listy se nesvinují. Celý rod tvoří pouze dva druhy:

1. *B. gigantea*, který je prakticky nedostupný
2. *B. liniflora*.

Oba jsou australské endemity.

Byblis liniflora

Původ - Severní Austrálie až Nová Guinea.

Popis - Jednoletá. Lodyžka i listy jsou tenké, světle zelenožluté, pokryté žláznatými, orosenými chloupky téže barvy. Šířka lodyhy 2-3 mm, šíře listu 1 mm. Listy vyrůstají z lodyhy střídavě, jsou dlouhé 5-7 mm. Konce nejmladších listů jsou spirálně stočené směrem ven od osy rostliny, což je zcela neobvyklé, a vyskytuje se již jen u *Drosophyllum lusitanicum*. Lodyha je zpravidla jednoduchá, větví se jen vzácně, a dorůstá 15-20 cm výšky. Samosprašná.

Jednotlivé květy se objevují asi za 2 měsíce po vyklíčení, a průběžně rozkvétají od jara do podzimu. Jsou drobné, Ø 0,8-1,1 cm, bílé nebo růžové barvy, prašníky žluté. Z nejranějších květů se většinou semena nevytvoří.

Semeník - je Ø asi 0,5 cm, kulovitěho tvaru, čtyřpouzdrový, pukající švem na 2 části, o 20-30 semenech, jen zřídka až 40 semenech. Semena jsou černá, drsná, makovitěho vzhledu, velmi dobře klíčivá. Kořeny jsou mělké, větvené a jemné. Celá kořenová soustava je vyvinuta chabě, je neobnovitelná.

Rostlina je teplomilná.

Výsev - provádíme "solením" do dobře provlhčené rašeliny asi v únoru. Semeno do půdy lehce přitlačíme. Klíčí na světle. Další

běžným způsobem.

Klíčení - je závislé na teplotě. První náznaky lze pozorovat již za 6 dnů, ovšem i mnohem později-až za 25 či více dnů. Rostliny proto udržujeme při teplotách nad 20 °C.

Přepichování - se provádí jen v nejranějším stadiu, když rostliny mají dva pravé lístky, a to co nejopatrněji, aby se nepoškodily kořínky. Pozdější přesazování mává zpravidla za následek úhyn rostliny, protože narušené kořeny nemají schopnost regenerace.

Substrát - rašelina, rašelina s pískem-jiný substrát nebyl zkoušen.

Světlo - vyžaduje přímé slunce, jinak jsou rostliny vytáhlé a poléhavé.

Teplota - pokojové teploty jsou vyhovující.

Rv - dostačují normální podmínky běžných bytů, kde je 60-70 %. Trvale nižší vzdušná vlhkost (panelové domy) není vhodná.

Zálivka - musí být hojná, květináč má stát ve vodě, a pravidelně doléváme. Jelikož se jedná o jednoletku, můžeme k zalévání použít jakoukoli vodu, neboť znehodnocený substrát k zimě, po úhynu rostliny likvidujeme.

Letnění - nelze vůbec doporučit. Rostlina vyžaduje stálé teplo, a noční chlad jí nesvědčí.

Sprašnost - vzhledem k samosprašnosti, není třeba umělého opylení.

Přezimování - rostliny přes zimu neudržujeme. V kultuře vydrží nejvýše do listopadu až prosince, vyjimečně déle. Každoročně obnovujeme kulturu výsevem.

Přesazování - vzrostlé rostliny přesazovat nelze.

Jiné způsoby množení - v amatérské praxi se užívá především výsev. Vegetativní množení řízkováním lodyhy z jara, se mezi amatéry většinou nepoužívá.

Náročnost - 3. Vzhledem k opatrnosti a zvláštnostem při kultuře, doporučujeme pro pokročilé pěstitele při domácích podmínkách, v případě skleníku náročnost 2.

V kultuře i v přírodě se objevují různí mutanti s většími květy, jinou barvou květů, častým větvením lodyhy atd. Rostliny pěstované

na vzduchu, volně za oknem jsou odolnější, než čisté skleníkové a praxe ukazuje, že skleníkové rostliny zacházejí v říjnu, volně v bytě až v prosinci. Skleníkové se zpravidla nevětví, volně pěstované se větví častěji, a to 1-2x kolem měsíce srpna.

David Lorenc

Dionaea muscipula Ell.

Pôvod - je to rastlina z amerického kontinentu - z Južnej a Severnej Karolínie v USA.

Popis - rastliny, s prízemnou ružicou listov s priemerom aj 17 cm. majú dve listové časti - asimilačnú, ktorá je prispôsobená fotosynteticky asimilovať a lapaciu mäsožravú čepel, ktorá je prispôsobená na chytanie koristi zovretím celej čepele veľmi rýchlym pohybom. Pri intenzívnom slnečnom osvetlení sa tieto čepele krásne vyfarbujú do červena.

Kvet - mucholapka má biele päťpočetné kvety, vyrastajúce na dlhých stvoloch a jednotlivé kvietky sú veľké 17-20 mm.

Mucholapka je cudzoopelivá, preto jednu rastlinu musíme opelňovať druhou, pritom sú geneticky nepríbuzné.

Semeno - ak sa nám podarí opeliť rastlinu, získame tmavé, asi 1 mm veľké semená, ktoré svojim tvarom pripomínajú slzičku. Semeno by sme mali vysievať čo najskôr, lebo rýchle stráca klíčivosť. Starším semenám pomáha stratifikácia chladom na 5-6 týždňov.

Korene - v zemi má mucholapka zhrubnutý podzomok, z ktorého vyrastá slabý systém tenkých korieňkov.

Výsev - robíme hneď po získaní alebo stratifikácii semien na povrch rašeliny, ktorá musí mať zabezpečenú podnu vzdušnú vlhkosť, hlavne po vyklíčení.

Klíčenie - po zabezpečení všetkých potrebných faktorov by malo čerstvé semeno vyklíčiť asi za 4-6 týždňov.

Prepichovanie - sa robí podľa potreby, berieme do úvahy hustotu výsevu. Pri riedkom poraste prepichujeme asi za 7-12 mesiacov od vyklíčenia.

Substrát - mucholapku pestujem v čistej vrchoviskovej rašeline, alebo v rašeline s hrubozrnným pieskom.

Nároky na svetlo - rastliny sú veľmi náročné na svetlo, čím je ho viac, tým sú rastliny vyfarbenejšie a krajšie.

Nároky na teplotu - je to teplomilná rastlina, znáša teploty aj nad 30 °C pri slnečnom počasí. Ak chceme, aby nám rastlina kvitla zabezpečíme jej prezimovanie v chladnejších podmienkach - 12-16 °C.

Nároky na vzdušnú vlhkosť - väčšia vlhkosť jej prispieva, ale nie je obzvlášť náročná na vysokú vlhkosť vzduchu.

Zálievka - celoročne vlhký substrát udržujem polievaním destilovanou alebo skyslenou prevarenou vodou zo špodu. 1x denne mlžím.

Presadzovanie - každé 2-3 roky je potrebné ju presadzovať do nového substrátu, lebo pada sa znehodnocuje solami z vody a zahŕňajúcimi zvyškami rastliny.

Iné sposoby množenia - hlavným spôsobom množenia *Dionaea* je oddeľovanie odnoží. Pri množení listami treba oddeliť list aj so zdužinatelou časťou. Puky nových rastlín sa vytvárajú hlavne z tejto časti, niekedy sa vytvárajú aj na asimilačnom liste a tiež aj medzi listom a pascou.

Stupeň náročnosti - 2-3.

Milan Beutelhauser

D. muscipula

Drosera L.

- D. acaulis* L. F. S Af
- D. acaulis* SENSU HAMET = *pauciflora* BANKS EX DC.
- D. adelae* F. MUELL. NE Au
- D. adelae* F. MUELL. var. *latior* F. MUELL. in sched. = *schizandra* DIELS
- D. adscendens* PLANCH. = *villosa* ST. HIL.
- D. adscendens* R. BR. in sched. = *indica* L.
- D. affinis* WELW. EX OLIVER tr Af
- D. alba* PHILL. S Af, Cape
- D. albiflora* BANKS EX PLANCH. = *trinervia* SPRENG.
- D. aldrovanda* F. MUELL. = *Aldrovanda vesiculosa* L.
- D. aliciae* HAMET S Af
- D. americana* WILLD. = *intermedia* HAYNE/*capillaris* POIR. var. *brasiliensis* DIELS
- D. anagallidiflora* F. MUELL. in sched. = *glanduligera* LEHM.
- D. andersoniana* FITZG. EX EWART. & WHITE Au
- D. androsacea* DIELS = *parvula* PLANCH.
- D. anfil* KUSAKABE = *anglica* HUDS. X *filiformis* RAF.
- D. anglica* HUDS. X *intermedia* HAYNE PAPE EX NOELDEKE = *rotundifolia* L. X *anglica* HUDS.
- D. anglica* HUDS. Eu, N Am boreal, Japan
- D. anglica* HUDS f. *minor* ABROMEIT = *anglica* HUDS.
- D. anglica* HUDS. var. *albensis* DOMIN = *anglica* HUDS.
- D. anglica* HUDS. var. *obovata* (KOCH) PLANCH. = *rotundifolia* L. X *anglica* HUDS.
- D. anglica* HUDS. var. *pusilla* KIHLM. = *anglica* HUDS.
- D. anglica* HUDS. var. *subuniflora* DC. = *anglica* HUDS.
- D. angustifolia* F. MUELL. = *indica* L.
- D. angustifolia* F. MUELL. var. *purpuriflora* F. MUELL. = *indica* L.
- D. annua* REED = *brevifolia* PURSH
- D. anpill* KUSAKABE = *anglica* HUDS. X *capillaris* POIR.
- D. anterm* KUSAKABE = *anglica* HUDS. X *intermedia* HAYNE.
- D. arbuscula* PREISS in sched. = *gigantea* LINDL.
- D. arcturi* HOOK. Au, N. Zeal.
- D. arenicola* STEYERM. Ven.
- D. arenicola* STEYERM. var. *occidentalis* MAGUIRE & WURDACK Ven.

- D. ascendens ST. HIL. = villosa St. Hil.
- D. atra COL. = arcturi HOOK.
- D. auriculata BACKH. EX PLANCH. = peltata THUNB. ssp. auriculata
(BACKH. EX PLANCH). CONN
- D. auriculata PLANCH. = peltata THUNB.
- D. banksii R. BR. EX DC. N Au
- D. barbiger PLANCH. SW Au
- D. beleziana E.G. CAMUS = intermedia HAYNE X rotundifolia L.
- D. bequaertii TATON C Af
- D. bifida R.BR. in sched. = neesii LEHM.
- D. biflora WILLD. EX ROEM. SCHULT. = pusilla H.B.K.
- D. billardieri TRATT. EX STEUD. = binata LABILL.
- D. binata LABILL. Au, N. Zeal.
- D. binata LABILL. var. dichotoma (BANKS SOLAND. EX SM.) HORT.=
= binata LABILL.
- D. binata LABILL. var. multifida HORT. = binata LABILL.
- D. binata LABILL. var. multifida HORT. f. extrema HORT. nom.
nud. = binata LABILL.
- D. brasiliensis MART. = graminifolia ST. HIL.
- D. brevifolia PURSH N Am boreal.
- D. brevifolia PURSH var. major HOOK. = capillaris POIR.
- D. bulbigena MORRISON Au
- D. bulbosa DIELS = bulbosa HOOK. var. major DIELS
- D. bulbosa HOOK. Au
- D. bulbosa HOOK. var. major DIELS Au
- D. burkeana PLANCH. S Af
- D. burkeana PLANCH. f. angustifolia HUMB. in sched. = humbertii
EXELL LAUNDON
- D. burkeana SENSU DIELS = natalensis DIELS/burkeana PLANCH.
- D. burkeana SENSU KEAY = pilosa EXELL LAUNDON
- D. burkeana TH. DUR. DE WILD. = madagascariensis DC.
- D. burmanni VAHL As, tr Au
- D. burmanni VAHL var. dietrichiana (RCHB.F) DIELS = burmanni VAHL
- D. caledonica VIEILL. EX DIELS = neocaledonica HAMET
- D. California Sunset MAZRIMAS = filiformis RAF. X filiformis
RAF. var. tracyi (MACF.) DIELS
- D. calycina PLANCH. = microphylla ENDL.
- D. calycina PLANCH. var. minor BENTH. = microphylla ENDL.

- D. capensis* E. MEY. EX PLANCH. = *hilaris* CHAM. SCHLECHTD.
D. capensis L. S Af
D. capillaris MAGUIRE = *intermedia* HAYNE
D. capillaris POIR. N C Am, Col., Bra., Guy., Ven.
D. capillaris POIR. var. *brasiliensis* DIELS Bra.
D. capillaris POIR. var. *minor* SHUTTLEW. = *capillaris* POIR.
D. caulescens R. BR. in sched. = *hilaris* CHAM. & SCHLECHTD.
D. cayennensis SAGOT EX DIELS Guy., Bra.
D. cayennensis SENSU CROIZAT in sched. = *kaieteurensis* BRUMM.-DING.
D. centeensis TAMAYO & CROIZAT Ven.
D. chlapasensis MATUDA Mex.
D. chrysolepis TAUB. Bra.
D. circinervia COL. = *peltata* THUNB. ssp. *auriculata* (BACKH. EX PLANCH). CONN
D. cistiflora L. S Af
D. cistiflora L. var. *alba* SOND. = *cistiflora* L.
D. cistiflora L. var. *exilis* DIELS = *cistiflora* L.
D. cistiflora L. var. *multiflora* ECKL. & ZEYH. = *cistiflora* L.
D. cistiflora L. var. *speciosa* (PRESL.) DIELS = *cistiflora* L.
D. cistiflora L. var. *violacea* SOND. = *cistiflora* L.
D. cistiflora L. = *cistiflora* L.
D. collinsiae BROWN EX BURTT DAVY = *burkeana* PLANCH. X m
madagascariensis DC. S Af?
D. colombiana FERNANDEZ-PEREZ Col.
D. communis ST. HIL. Bra., Col.
D. communis ST. HIL. var. *alba* HOEHNE = *communis* ST. HIL.
D. communis ST. HIL. var. *breviscapa* WRIGHT EX GRISEB. = *capillaris* POIR.
D. communis ST. HIL. var. *cubensis* GOMEZ = *communis* ST. HIL.
D. communis ST. HIL. var. *pauciflora* EICHL. Bra. = *communis* ST. HIL?
D. compacta EXCELL & LAUNDON Ang
D. compacta EXCELL & LAUNDON = *hequaertii* TATON
D. congolana TATON = *madagascariensis* DC.
D. corsica MAIRE = *rotundifolia* N.
D. corymbosa RAF. = *Dionaea muscipula* ELLIS EX L.
D. cuneifolia L.F.S Af
D. cuneifolia THUNB. = *cuneifolia* L.F./*trinervia* SPRENG.

- D. cunninghamii* WALP. = *binata* LABILL.
D. curvipes PLANCH. = *madagascariensis* DC.
D. curviscapa SALT. = *aliciae* HAMET
D. curviscapa SALT. var. *esterhuysenae* SALT. = *aliciae* HAMET
D. debilis F. MUELL. in sched. = *macrantha* ENDL.
D. dentata BENTH. = *sessilifolia* ST. HIL.
D. dichotoma BANKS & SOLAND. EX SM. = *binata* LABILL.
D. dichrosepala TURCZ. SW Au
D. dielsiana EXCELL & LAUNDON S Af
D. dietrichiana RCHB.F. = *burmannii* VAHL
D. dilatato-petiolearis kondo NE Au
D. dinata HORT. nom. nud. = *binata* LABILL.
D. drummondii LEHM. = *barbigera* PLANCH.
D. drummondii PLANCH. = *menziesii* R. BR.
D. elongata EXELL & LAUNDON Ang.
D. erythrorhiza LINDL. SW Au
D. erythrorhiza LINDL. var. *imbecilia* DIELS = *erythrorhiza* LINDL.
D. esmeraldae (STEYERM.) MAGUIRE & WURDACK Ven.
D. falconeri TSANG EX KONDO N Au
D. felix STEYERM. & L.B. SMITH Ven.
D. ferruginea LARRANAGA nom. dub.
D. filicaulis ENDL. = *menziesii* R. BR.
D. filiformis RAF. N. Am boreal.
D. filiformis RAF. f. *tracyi* MACF. = *filiformis* RAF. var. *tracyi*
(MACF.) DIELS
D. filiformis RAF. var. *tracyi* (MACF.) DIELS Gulf states USA
D. filiformis RAF. var. *typica* WINNE = *filiformis* RAF.
D. filipes TURCZ. = *huegelii* ENDL.
D. fimbriata DE BUHR W Au
D. finlaysoniana WALL. EX STEIN = *indica* L.
D. finlaysoni WALL. = *indica* L.
D. flabellata BENTH. = *platypoda* TURCZ.
D. flagellifera COL. = *binata* LABILL.
D. flava R. BR. in sched. = *neesii* LEHM.
D. flavescens R. BR. in sched. = *neesii* LEHM.
D. flexicaulis WELW. EX OLIV. = *affinis* WELW. EX OLIV.
D. foliosa ELL. = *intermedia* HAYNE/capillaris POIR. var. *brasil-*
liensis DIELS

- D. foliosa* HOOK. F. EX PLANCH. = *peltata* THUNB.
D. fulva PLANCH. = *petiolaris* R.BR. EX DC.
D. gigantea LINDL. SW Au
D. glabripes (HARV.) STEIN S Af
D. glanduligera LEHM. Au
D. gracilis HOOK.F.EX PLANCH. = *peltata* THUNB. var. *gracilis* HOOK.F.
D. graminifolia ST. HIL. Bra.
D. graminifolia ST. HIL. var. *major* EICHL. = *graminifolia* ST. HIL.
D. grandiflora BARTL. = *pauciflora* BANKS EX DC.
D. graniticola N. MARCHANT SW Au
D. hamiltonii C.R.P. ANDREWS SW Au
D. helianthemum PLANCH. = *cistiflora* L.
D. heterophylla LINDL. SW Au
D. hexaginia BLANCO = *indica* L.
D. hilaris CHAM.& SCHLECHTD. S Af
D. hirtella ST. HIL. = *montana* ST. HIL. var. *hirtella* (ST. HIL.)
DIELS
D. hirtella ST. HIL. var. *lutescens* ST. HIL. = *montana* ST. HIL.
var. *hirtella* (ST. HIL.) DIELS
D. huegelii ENDL. SW Au
D. huegelii ENDL. var. *flaviflora* FITZG. = *menziesii* R.BR.
D. humbertii EXELL & LAUNDON Madag.
D. humilis PLANCH. = *stolonifera* ENDL. ssp. *humilis* (PLANCH.)
N. MARCHANT
D. hybrida, ACF. = *filiformis* RAF.X. *intermedia* HAYNE NJ. USA
D. incisa A. RICH = *U. incisa* (A. RICH.) ALAIN
D. indica L.S Af, AS, tr Au
D. indica L.f. *robusta* F.M. BAIL. = *indica* L.
D. indica L. var. *albiflora* MAKINO = *indica* L.
D. indica L. var. *rosea* MAKINO = *indica* L.
D. insolita TATON Belg. Congo
D. intermedia CUNN. = *binata* LABILL.
D. intermedia HAYNE Eu, N Am, Guy.
D. intermedia HAYNE f. *caulescens* KOENEN = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE f. *chloroglandulosa* EKLUND nom. nud. =
= *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE f. *corymbosa* (DC.) FERN. = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE f. *etalar* PLANCH. = *intermedia* HAYNE/*capillaris*
POIR. var. *brasiliensis* DIELS

- D. intermedia* HAYNE f. *gracilis* PLANCH. = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE f. *leucoglandulosa* EKLUND = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE f. *natans* HEUSER = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE f. *subcaulescens* MELVILL. = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE f. *vulgaris* PLANCHON = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE mod. *terrestris* (GLUECK) D. SCHMIDT = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE mod. *typicus* D. SCHMIDT = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE var. *americana* (WILLD.) DC. = *intermedia* HAYNE
capillaris POIR. var. *brasiliensis* DIELS
D. intermedia HAYNE var. *corymbosa* DC. = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HAYNE var. *tenuis* EICHL. = *intermedia* HAYNE
D. intermedia HERB. ROYLE EX C.B.CL. = *peltata* THUNB.
D. intermedia SENSU AUCT. = *anglica* HUDS
D. intermedia SOYER-WILLEMET & HAYNE = *rotundifolia* L. X *anglica* HUDS.
D. intermedia WIGHT & ARN. = *anglica* HUDS.
D. intricata PLANCH. = *subhirtella* PLANCH.
D. iaieurensis BRUMM.-DING. Guy.
D. katangensis TATON C Af
D. lanata KONDO NE Au
D. leionema RAF. nom. dub.
D. leucantha SHINNERS = *brevifolia* PURSH
D. leucoblata BENTH. SW Au
D. linearis GOLDIE N Am boreal
D. 'linglica' KUSAKABE = *linearis* GOLDIE X *anglica* HUDS.
D. lingulata COL. = *arcturi* HOOK.
D. 'linpill' KUSAKABE = *linearis* GOLDIE X *capillaris* POIR.
D. linthulata KUSAKABE = *linearis* GOLDIE X *spatulata* LABILL.
D. lobbiana TURCZ. = *peltata* THUNB.
D. longifolia AUCT. = *intermedia* HAYNE
D. longifolia DREV. & HAYNE = *anglica* HUDS.
D. longifolia L. = *anglica* HUDS./*intermedia* HAYNR
D. longifolia L. var. *anglica* F.SCHULZ EX DIELS = *anglica* HUDS.
D. longifolia L. var. *obovata* KOCH = *rotundifolia* L. X *anglica* HUDS.
D. longifolia L. var. *vulgaris* KOCH = *anglica* HUDS.
D. longifolia MICHX. = *intermedia* HAYNE

- D. loureirii* HOOK. & ARN. = *spatulata* LABILL.
D. lovellae F.M. BAIL. = *spatulata* LABILL.
D. lunata BUCH. HAM. EX.DC. = *peltata* THUNB.
D. lusitanica L. = *Drosophyllum lusitanicum* (L.) LINK
D. macedonica KOSANIN = *anglica* HUDS.
D. macloviana GÖGR. = *uniflora* WILLO.
D. macrantha ENDL. SW Au (ssp. *macrantha*)
D. macrantha ENDL. ssp. *planchonii* (HOOK.F.EX PLANCH.) N. MARCHANT =
macrantha ENDL.
D. macrantha ENDL. var. *burgessii* DIELS = *macrantha* ENDL.
D. macrantha ENDL. var. *minor* BENTH. = *subhirtella* PLANCH.
D. macrantha ENDL. var. *stricticaulis* DIELS = *stricticaulis*
(DIELS) O.H. SARGENT
D. macrophylla LINDL. SW Au
D. madagascariensis DC. Madag., tr Af
D. madagascariensis DC. var. *major* BURTT. DAVY = *madagascariensis*
DC.
D. makinoi MASAM. = *indica* L.
D. marchantii DE BUHR W Au (ssp. *marchantii*)
D. maritima ST. HIL. = *brevifolia* PURSH
D. media E.H.L. KRAUSE = *intermedia* HAYNE
D. menziesii HOOK. = *planchonii* HOOK.F.EX PLANCH.
D. menziesii R.BR. SW Au (ssp. *menziesii*)
D. menziesii R.BR. ssp. *thysanosepala* (DIELS) N. MARCHANT W Au
D. menziesii R.BR. var. *albiflora* BENTH. = *macrantha* ENDL.
D. menziesii B.BR. var. *flavescens* BENTH. = *subhirtella* PLANCH.
D. menziesii R.BR. ssp. *panicillaris* (BENTH.) DIELS W Au
D. meristocaulis MAGUIRE & WURDACK Ven.
D. metziana GÖGR. = *indica* L.
D. micrantha LEHM. = *paleacea* DC.
D. micrantha LEHM. var. *trichocaulis* (DIELS) HAMET = *paleacea* DC.
var. *trichocaulis* DIELS
D. microphylla ENDL. SW Au
D. microphylla ENDL. var. *macropetala* DIELS = *microphylla* ENDL.
D. miniata DIELS = *leucoblata* BENTH.
D. minor SCHUM. & THONN. = *indica* L.
D. minor WOOD = *capillaris* POIR.
D. minutiflora PLANCH. = *paleacea* DC.

- D. minutula COL. = spatulata LABILL.
- D. modesta DIELS SW Au
- D. montana ST. HIL. Bra., Ven.
- D. montana ST. HIL. f. parviflora CHOD. = montana ST. HIL.
- D. montana ST. HIL. var. hirtella (ST.HIL.) DIELS Bra.
- D. montana ST. HIL. var. robusta DIELS = roraimae (KLOTZSCH EX DIELS) MAGUIRE & LAUNDON
- D. montana ST. HIL. var. roraimae (KLOTZSCH) DIELS = roraimae (KLOTZSCH EX DIELS) MAGUIRE & LAUNDON
- D. montana ST. HIL. var. schwackei DIELS = montana ST. HIL.
- D. montana ST. HIL. var. tomentosa (ST.HIL.) DIELS Bra.
- D. muscipula ROYLE = peltata THUNB.
- D. myriantha PLANCH. SW Au
- D. 'nagamoto' KUSAKABE = anglica HUDS. X spatulata LABILL. (NAGAMOTO)
- D. natalensis DIELS S Af
- D. neesii LEHM. SW Au (ssp. neesii)
- D. neesii LEHM. ssp. borealis N. MARCHANT W Au
- D. neesii LEHM. var. sulphurea (LEHM.) BENTH. = neesii LEHM.
- D. neglecta LEHM. EX RCHB. = obovata MERT. & KOCH
- D. neocaledonica HAMET N. Caled.
- D. nipponica MASAM. = peltata THUNB. var. lunata CLARKE
- D. nitidula PLANCH. SW Au
- D. oblanceolata Y.Z. RUAN China
- D. obovata MERT. & KOCH = rotundifolia L. X anglica HUDS. EU, As
- D. occidentalis MORR. W Au
- D. omissa DIELS SW Au
- D. paleacea DC. Au
- D. paleacea DC. var. trichocaulis DIELS = paleacea DC.
- D. pallida LINDL. SW Au
- D. panamensis CORREA & A.S. TAYLOR Pan.
- D. parvifolia ST. HIL. = montana ST. HIL.
- D. parvula PLANCH. SW Au
- D. patellifera PLANCH. = glanduligera LEHM.
- D. pauciflora BANKS EX DC. S Af
- D. pauciflora BANKS EX DC. var. acaulis (THUNB.) SOND. = acaulis L.F.
- D. pauciflora BANKS EX DC. var. leucantha DIELS = pauciflora BANKS EX DC.
- D. pauciflora BANKS EX DC. var. minor SOND. = cistiflora L.

- D. pedata PERS. = binata LABILL.
- D. peltata LABILL. = peltata THUNB. ssp. auriculata (BLACKH. EX PLANCH.) CONN
- D. peltata THUNB. Au, N, Guin., N. Zeal., Nepal, Thai., Indon., Phil., Taiwan., Japan.
- D. peltata THUNB. ssp. auriculata (BLACKH. EX PLANCH.) CONN SE 'Au, N. Zeal.
- D. peltata THUNB. var. foliosa HOOK.F. EX PLANCH. = peltata THUNB.
- D. peltata THUNB. var. genuina PLANCH. = peltata THUNB.
- D. peltata THUNB. var. glabrata Y.Z. RUAN = peltata THUNB
- D. peltata THUNB. var. gracilis HOOK.F. = peltata THUNB.
- D. peltata THUNB. var. gunniana PLANCH. = peltata THUNB.
- D. peltata THUNB. var. lunata (BUCH.-HAM. EX DC.) C.B.CL. = peltata THUNB.
- D. peltata THUNB. var. multisejala Y.Z. RUAN = peltata THUNB.
- D. peltata THUNB. var. nipponica OHWI = peltata THUNB.
- D. peltata THUNB. var. typical C.B.CL. = peltata THUNB.
- D. penduliflora PLANCH. = ramellosa LEHM.
- D. penicillaris BENTH. = menziesii R.BR.
- D. petiolaris AUCT. = dilatato-petiolaris KONDO/falconeri TSANG EX KONDO/lanata KONDO/petiolaris R.BR. EX DC.
- D. petiolaris R.BR. EX DC. var. conferta DOMIN = petiolaris R.BR. EX DC.
- D. petiolaris SIEBER EX DIELS = peltata THUNB./peltate THUNB. ssp. auriculata (BLACKH. EX PLANCH.) CONN
- D. pilosa EXELL & LAUNDON Cam., Kenya, Tan.
- D. planchonii HOOK.F. EX PLANCH. = macrantha ENDL.
- D. platypoda TURCZ. SW Au
- D. platystigma LEHM. SW Au
- D. polyneura COL. = arcturi HOOK.
- D. porrecta LEHM. = stolonifera ENDL.
- D. praefolia TEPPER var. praefolia (TEPPER) BLACK=whittakeri PLANCH.
- D. preissii PLANCH. = heterophylla LINDL.
- D. primulacea SCHOTTHAUB. = erythrorrhiza LINDL.
- D. prolifera C.T. WHITE Queensland
- D. propingua CUNN. = spatulata LABILL.

- D. *pulchella* LEHM. SW Au
- D. *purpurascens* SCHÖTTHAUB. = *stolonifera* ENDL.
- D. *pusilla* H.B.K. Ven.
- D. *pusilla* MAGUIRE = *capillaris* POIR.
- D. *pusilla* R.BR. = *pygmaea* DC.
- D. *pycnoblasta* DIELS SW Au
- D. *pygmaea* DC. AU, New Zealand
- D. *pygmaea* LEHM. = *paleacea* DC.
- D. *radicans* N. MARCHANT W Au
- D. *ramellosa* LEHM. SW Au
- D. *ramentacea* BURCH. EX DC. S Af
- D. *ramentacea* BURCH. EX DC var. *condensata* BARON nom. nud. = *burkeana* PLANCH./*natalensis* DIELS
- D. *ramentacea* BURCH. EX DC. var. *curvipes* SOND. = *madagascariensis* DC.
- D. *ramentacea* BURCH. EX DC. var. *glabripes* HARV. EX PLANCH. = *glabripes* (HARV.) STEIN
- D. *ramentacea* BURCH. EX DC. var. *nigritiana* BENTH. EX DIELS = *madagascariensis* DC.
- D. *ramentacea* OLIV. = *madagascariensis* DC./*ramentacea* BURCH. EX DC.
- D. *ramentacea* OLIV. var. *curvipes* PLANCH. = *madagascariensis* DC.
- D. *ramentacea* SENSU DIELS = *ramentacea* BURCH. EX DC./*glabripes* (HARV.) STEIN
- D. *ramentacea* SENSU HAMET = *affinis* WELW. EX OLIV./*ramentacea* BURCH. EX DC.
- D. *regia* STEPHENS. S Af
- D. *roraimae* (KLOTZSCH EX DIELS) MAGUIRE & LAUNDON Ven.
- D. *roridula* THUNB. = *Roridula dentata* L.
- D. *roridula* BEHR = *whittakeri* PLANCH.
- D. *rosulata* LEHM. = *bulbosa* HOOK.
- D. *rotundifolia* L.N Hemisphere
- D. *rotundifolia* L.f. *breviscapa* DOMIN = *rotundifolia* L.
- D. *rotundifolia* L.f. *corsica* MAIRE = *rotundifolia* L.
- D. *rotundifolia* L.f. *maritima* GRAEBNER = *rotundifolia* L.
- D. *rotundifolia* L. ssp. *bracteata* KERN. & STEEN.N. Guin.
- D. *rotundifolia* L. var. *breviscapa* REGEL = *rotundifolia* L.
- D. *rotundifolia* L. var. *capillaris* A.A.EAT. & WRIGHT = *capillaris* POIR.

- D. rotundifolia L. var. comosa FERN. = rotundifolia L.
- D. rotundifolia L. var. corsica MAIRE = rotundifolia L.
- D. rotundifolia L. var. distachya DC. = rotundifolia L.
- D. rotundifolia L. var. furcata Y.Z. RUAN = rotundifolia L.
- D. rotundifolia L. var. genuina BRIQUET = rotundifolia L.
- D. rotundifolia LOUR. = burmanni VAHL
- D. rotundifolio-anglica SCHEIDE = rotundifolia L.X anglica HUDS.
- D. ruahinensis COL. = arcturi HOOK.
- D. rubiginosa HECKEL EX DIELS = neocaledonica HAMET
- D. sanariapoana STEYERM. = cayennensis SAGOT EX DIELS
- D. schizandra DIELS NE Au
- D. scorpioides PLANCH. SW Au
- D. scorpioides PLANCH. var. brevipes BENTH. = dichrosepala TURCZ.
- D. secunda R.BR. in sched. = paleacea DC.
- D. septentrionalis STOKES = rotundifolia L.
- D. serpens PLANCH. = indica L.
- D. sessiliflora G. DON = sessilifolia ST. HIL.
- D. sessiliflora RAF. = Dionaea muscipula ELLIS EX L.
- D. sessilifolia ST. HIL. Bra., Guy.
- D. sewelliae DIELS = platystigma LEHM.
- S. spathulata AUCT. = spatulata LABILL.
- D. spathulata HORT. = aliciae HAMET/spatulata LABILL.
- D. spatulata LABILL. Au, N. Zeal., Japan
- D. spatulata LABILL. ssp. tokaiensis KOMIYA & SHIBATA Japan=spatulata LABILL.
- D. spatulata LABILL. var. loureirii (HOOK. & ARN.) Y.Z. RUAN=spatulata LABILL.
- D. speciosa PRESL = cistiflora L.
- D. spiralis ST. HIL. = graminifolia ST. HIL.
- D. squamosa BENTH. = erythrorhiza LINDL.
- D. stenopetala HOOK.F.N. Zeal.
- D. stolonifera EBDK. SW Au
- D. stolonifera ENDL. ssp. compacta N. MARCHANT SW Au
- D. stolonifera ENDL. ssp. humilis (PLANCH.) N. MARCHANT SW Au
- D. stolonifera ENDL. ssp. rupicola N. MARCHANT SW Au
- D. stolonifera ENDL. var. humilis (PLANCH.) DIELS = stolonifera ENDL. ssp. humilis (PLANCH.) N. MARCHANT
- D. stricticaulis (DIELS) O.H. SARGENT SW Au

- D. stylosa* COL. = *peltata* THUNB. ssp. *auriculata* (BACKH. EX PLANCH.) CONN
- D. subhirtella* PLANCH. SW Au (ssp. *subhirtella*)
- D. subhirtella* PLANCH. ssp. *moorei* (DIELS) N. MARCHANT SW Au
- D. subhirtella* PLANCH. var. *moorei* DIELS = *subhirtella* PLANCH. ssp. *moorei* (DIELS) N. MARCHANT
- D. subtilis* N. MARCHANT N Au
- D. sulphurea* BEHR = *peltata* THUNB.
- D. sulphurea* LEHM. = *neesii* LEHM.
- D. tenella* EICHL. = *pusilla* H.B.K.
- D. tenella* WILLD. EX ROEM. & SCHULT. = *capillaris* POIR.
- D. tenella* WILLD. EX ROEM. & SCHULT. var. *esmeraldae* STEYERM. = *esmeraldae* (STEYERM.) MAGUIRE & WURDACK
- D. tenuifolia* WILLD. = *filiformis* RAF.
- D. thysanosepala* DIELS = *menziesii* R.BR. ssp. *thysanosepala* (DIELS) N. MARCHANT
- D. tingens* F. MUELL. in sched. = *whittakeri* PLANCH.
- D. tomentosa* ST. HIL. = *montana* ST. HIL. var. *tomentosa* (ST. HIL.) DIELS
- D. tomentosa* ST. HIL. var. *glabrata* ST. HIL. = *montana* ST. HIL. var. *tomentosa* (ST. HIL.) DIELS
- D. tracyi* MACF. nom. nud. = *filiformis* RAF. var. *tracyi* (MACF.) DIELS
- D. trifolia* COL. = *spatulata* LABILL.
- D. trinervia* SPRENG. S Af
- D. umbellata* LOUR. = *androsace umbellata* (LOUR.) MERRILL.
- D. uniflora* RAF. = *Dionaea muscipula* ELLIS EX L.
- D. uniflora* WILLD. S Am
- D. verticillata* F. MUELL. in sched. = *stolonifera* ENDL. ssp. *humilis* (PLANCH.) N. MARCHANT
- D. verticillata* L. = *Roridula dentata* L.
- D. villosa* ST. HIL. Bra.
- D. villosa* ST. HIL. var. *bifurca* ROXB. = *villosa* ST. HIL.
- D. villosa* ST. HIL. var. *latifolia* EICHL. = *villosa* ST. HIL.
- D. violacea* WILLD. = *cistiflora* L.
- D. 'watari'* KUSAKABE = *anglica* HUDS. X *spatulata* LABILL. (WATARI)
- D. whittakeri* PLANCH. SW Au

- D. whittakeri PLANCH. var. praefolia (TEPPER) BLACK = whittakeri
PLANCH.
- D. zeyheri SALT. = cistiflora L.
- D. zeylonensis BURM. in sched. = burmanni VAHL
- D. zonaria PLANCH. SW Au

VYSVĚTLIVKY

Am	Amerika
Ang.	Angola
As	Asie
Au	Austrálie
Bel.	Belize (Britský Honduras)
Belg.Congo	Zaire
Bol.	Bolívie
c	střední
C Rica	Kostarika
Can.	Kanada
e	východní
Eth.	Etiopie
Eu	Evropa
Gal.Is.	Galapágské ostrovy
Guat.	Guatemala
Guin.	Guinea
Guy.	Guyana
Himal.	Himaláje
Hond.	Honduras
Indon.	Indonésie
Madag.	Madagaskar
Mal.	Malásie
Mex.	Mexiko
Moz.	Mozambik
n	severní
N.Caled.	Nová Kaledonie
N.Guin.	Nová Guinea
N.Zeal.	Nový Zéland
Pan.	Panama
Par.	Paraguay
Phil.	Filipíny
s	jižní
Sen.	Senegal
subtr.	subtropické
Sur.	Suriname

Tan.	Tanzánie
Thail.	Thailand
tr.	tropické
Trin.	Trinidad Tobago
Uru	Uruguay
Ven.	Venezuela
w	západní
W.Indies	západní Indie
Zam.	Zambie
Zim.	Zimbabwe (Rhodesie)

DOPORUČENÉ CENOVÉ RELACE MASOŽRAVÝCH ROSTLIN

Druh	S e m e n a		R o s t l i n y	
	ks	Kčs	mladé	1 kuskvetoucí
Byblis liniflora	10	10	15	20
Cephalotus folicularis			500	1000
Darlingtonia californica			500	1000
Dionea muscipula	10	10	30-40	50-70
Drosera adelae			25	disp.50
Drosera aliciae	50	10	15	30
Drosera anglica			20	40
Drosera binata	50	10	10	30
Drosera binata-dichotoma			15	35
Drosera binata-multifida			20	40
Drosera burmannii	20	10	15	30
Drosera capensis	50	10	10	20
Drosera kult.Narrow Leaf	50	10	15	25
Drosera capillaris	50	7	5	10
Drosera cuneifolia				
Drosera filiformis			20	40
Drosera indica				
Drosera intermedia	20	8	15	30
Drosera nitidula			10	
Drosera prolifera			30	60
Drosera pulchella			15	
Drosera pygmaea			10	
Drosera regia			60	80
Drosera rotundifolia			5	10
Drosera schizandra			30	60
Pinguicula agnata			10-20	
Pinguicula alpina		hibernaculum	10-20	
Pinguicula grandiflora			30-60	
Pinguicula gypsicola			20-40	
Pinguicula lusitanica			30-60	
Pinguicula moranensis			15-30	
Pinguicula primuliflora			15-30	
Pinguicula vulgaris			15-30	

S e m e n a		R o s t l i n y	
ks	Kčs	mladé	dospělé
			1 ks
Sarracenia	alata		330
Sarracenia	flava		300
<u>Sarracenia</u>	<u>leucophylla</u>		300
Sarracenia	minor		350
<u>Sarracenia</u>	<u>psitacina</u>		400
Sarracenia	purpurea	s jednou láčkou	200
<u>Sarracenia</u>	<u>rubra</u>		350
Utricularia	dichotoma		10
Utricularia	giba		15
Utricularia	lateriflora		8
Utricularia	livida		10
Utricularia	prehensilis		15
Utricularia	pubescens		10
<u>Utricularia</u>	<u>sandersonii</u>		6
<u>Utricularia</u>	<u>tricolor</u>		10

Výše uvedené ceny nejsou samozřejmě závazné a trvale platné, bude záležet na nabídce a poptávce a vzájemné dohodě mezi pěstiteli.

ČS. SEMENNÁ BANKA MASOŽRAVÝCH ROSTLIN PRO AMATÉRY

Po dohodě s pěstiteli-amatéry masožravých rostlin, začne letošním rokem 1990 od 31. srpna, pracovat Československá semenná banka masožravých rostlin, kde si každý amatér může obstarat semena masožravých rostlin, které poskytují pěstitelé ze svých přebytků.

Československou semennou banku masožravých rostlin zásobí semeny několik dodavatelů. Každý dodavatel si ručí za kvalitu a množství semen v jedné dávce.

Pracujeme výhradně se semeny - nežádejte proto rostliny. Chcete-li získat rostliny, obraťte se na některého pěstitele z adresáře.

Seznam poskytovaných semen pro letošní rok 1990 je přiložen v brožuře zvlášť, protože jeho dotisk bude prováděn dodatečně, a je platný vždy pro jedno období (jednu sezónu).

Seznam si lze vyžádat za 2,- Kčs ve známkách i dodatečně od 31.8. do 31.3. následujícího roku na adrese:

Řurišová Libuše
Švermova 144
417 43 Krupka-Uněčín.

Objednávky vyplňujte čitelně, uveďte svou přesnou adresu a směrovací číslo.

A D R E S Á Ř P Ě S T I T E L Ů⁰

Volné sdružení pěstitelů masožravých rostlin:

Antoš Jaromír, Bezno 197, 294 29
 Beutelhauser Milan, ul. SNP 30, Ivanka pri Dunaji, 900 28
 Černý Martin, Vostrovská 39, Praha, 160 00
 Drhovský Pavel, Jižní 2, Plzeň, 312 14
 Ďurišová Libuše, ul. Švermova 144, Krupka-Unčín, 417 43
 Frkal Ludvík, ing., Kúty 1942, Zlín, 760 01
 Kocián Milan, Čajkovského 2026, Karviná 7, 734 01
 Lorenc David, Tovačovského 23, Brno, 636 00
 Mareček Lubomír, M.G. Dobnera 2557/5, Most, 434 01
 Novák Rostislav, ing., Janouškova 12, Třebíč, 674 01
 Šteško Ondřej, T. Vansovej 1200/20, Revúca, 050 01

Ostatní pěstitelé:

Doležal Marek, Závodů míru 1828, Pardubice, 530 02
 Franta Jan, Nerudova 813, Jirkov, 431 11
 Genov Jiří, Hradecká 554, Jaroměř, 551 01
 Hejkrliík Libor, RNDr., U pivovarské zahrady 26, Ústí nad Labem,
 400 07
 Holub Jan, Vítěz 401, 756 53
 Hýbl Josef, Džbánov 59, Vysoké Mýto, 566 01 586 02
 Janda Jiří, ~~Kolárova 32, Jihlava, 586 02~~
 Király Ján, Botanická zahrada UPJŠ, Mánesova 23, Košice, 043 52
 Krásnohorský Juraj, Nádražná 16, Ivanka pri Dunaji, 900 28
 Macků Ludvík, Rudé armády 18, Rousínov, 683 01
 Mičian Tomáš, Ondrejovova 3, Bratislava, 821 03
 Mikulaj Martin, Slávičie údolie 10, Bratislava, 811 02
 Minx Vladimír, Mozartova 2, Prostějov, 796 01
 Musil Karel, Spojenců 1376, H. Počernice, Praha, 193 00
 Petrakovič Viktor, Gottwaldova 340, Lednice, 691 44
 Procházka Jaroslav, Krásnostudenecká 104, Děčín VI, 405 02
 Psotný Štefan, Jakubovského 75, Bratislava
 Rozmanit M.E., Podgorného 100/12, Ostrava 3 - Dubina, 705 00
 Řina Tomáš, Olomoucká 152, Brno, 618 00
 Schovanec Karel, Křenovice 423, 683 52
 Spilka Tomáš, Zd. Nejedlého 238, Rudná, 252 19

Pokračování na str. 60

- Šebesta Petr, P. Kříčky 7, Ostrava, 701 00
- Šimčík Václav, Kubíkova 1179, Praha 8 - Ďáblice, 182 00
- Zvonařová Marta, Bohumilice 98, Břeclav, 691 74

Zahraniční pěstitelé:

Spezialgärtnerei für Insectivoren, Th. Carow, U. Wrono,
Umpfigstraße 5 - 8738 Nüdlingen - NSR

Holger Hennern, Marktstraße 15 - 4630 Bochum 6 - NSR

Pierre Sibille, 41 Rue Henri II, Plantagenet, 761 00 Rouen -
- France

Tisk: JZD Kožichovice

Cena: 20,- Kčs

Náklad: 500 výtisků

Distribuce: Ing. Rostislav Novák, Janouškova 12, Třebíč, 674 01